БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 209 (18.087). • 10 сентябрь 1981 йил, пайшанба • Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА

АНДИЖОН ОБЛАСТИ ҒАЛЛАКОРЛАРИ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

АНДИЖОН ОБЛАСТИ ғаллакорлари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съездининг қарорларини амалга ошира бориб, социалистик мусобақани кенг авж олдириб дон учун маккажўхори ўрим-йиғимини муддатидан илгари, 9 сентябрда ниҳоясига етказиб давлатга дон сотиш топшириғини бажардилар.

Ватан хирмонларига 45 минг тонна дон, шу жумладан 22 минг тонна маккажўхори дони тўкилди, дон тайёрлаш умумий ҳажми 173 процент бажарилди. Давлатга 4 минг тонна ва ундан ҳам кўпроқ дон топширган Олтинкўл, Москва ва Хўжаобод районларининг колхоз ҳамда совхозлари меҳнат ғалабасига салмоқли ҳисса қўшдилар. Областнинг барча районлари давлатга дон топшириш юзасидан белгиланган вазифани адо этдилар. Хўжаобод районидаги Карл Маркс номли колхоз, Бўз районидаги «Ленинчи» совхози, Олтинкўл районидаги Навоий номли колхоз, Москва районидаги Киров номли колхоз суғориладиган ҳар гектар ер ҳисобига 33-40 центнердан буғдой ва арпа янчиб олдилар. Олтинкўл районидаги «Коммуна» колхозининг, Қўрғонтепа районидаги «Савай» совхози ва «Комсомол» колхозининг, Бўз районидаги Энгельс номли колхознинг ва бошқа кўпгина хўжаликларнинг маккажўхорикорлари гектар бошига 80-90 центнердан дон олдилар.

Балиқчи районидаги «Партия XXV съезди» колхозидан А. Ҳолиқов, Олтинкўл районидаги Свердлов номли колхоздан А. Мамажонов, Андижон районидаги Карл Маркс номли совхоздан Т. Абдуллаев, Жалолқудуқ районидаги Димитров номли колхоздан К. Йўлчиев сингари ва бошқа кўпгина комбайнчилар кунлик иш нормаларини 1,5-2 баравар ошириб бажариб, яхши меҳнат қилдилар.

Совхозларнинг ишчилари, колхозчилар, механизаторлар, қишлоқ хўжалиги, тайёрлов ва транспорт ташкилотларининг мутахассислари фидокорона меҳнат қилганликлари туфайли дон тайёрлаш ҳажмларини муддатидан илгари бажаришда муваффақиятга эришилди. Партия ташкилотлари, совет, қишлоқ хўжалик органлари катта ташкилотчилик ва сиёсий ишларни ўтказдилар.

Область хўжаликлари бу йил давлатга пилла, сабзавот ва ҳўл мева сотиш плани ҳамда социалистик мажбуриятлари бажарилишини таъминладилар. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш давом этмоқда. Область далаларида етиштирилган мўл пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосили ўн биринчи беш йиллик биринчи йили план ҳамда мажбуриятлари сўзсиз бажарилишини таъминлайди.

КАТТА ЗАФАР

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ИВАНОВО ҚАМВОЛЬ КОМБИНАТИНИНГ ТЎҚУВЧИЛАРИ

**Валентина Николаевна ГОЛУБЕВА,
Нина Кузьминична МАКСЯЧКИНА,
Агита Михайловна СУХОВАга**

Азиз ўртоқлар, сизларнинг янги меҳнат ғалабаси тўғрисидаги рапортингизни — зиммангизга қабул қилинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажарганликларингиз, 1981 йил 2 сентябрда шахсий тўрт йиллик топшириқларни адо этганлигингиз ҳақидаги рапортингизни ўқиб, астойдил мамнун бўлдим.

Сизларнинг юксак профессионал маҳоратингиз, меҳнатга ижодий муносабатингиз туфайли ана шу муваффақиятларга эришиш мумкин бўлди, партия халқ учун товарлар ишлаб чиқарувчи тармоқларнинг ходимлари олдига қўйган вазифаларни амалга ошириш учун юксак масъулият натижаси бўлди.

Азиз меҳнатчилар, меҳнатда шундай юксак натижаларга эришганлигингиз учун сизларга миннатдорчилик билдираман. Бундай юксак натижалар КПСС XXVI съезди қарорларига ажойиб жавоб, совет кишиларининг халқ истеъмол молларига бўлган эҳтиёжларини янада тўлиқ қондириш ишига катта шахсий ҳисса қўшишга интилишдир.

Сизлар ва ишдаги ўртоқларингиз КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошириш учун умумхалқ курашининг олдинги сафида бундан буён ҳам шараф билан олға боришингизга аминман.

Сизларга сиҳат-саломатлик ва бахт-саодат тилайман.

Чуқур ҳурмат билан

Л. БРЕЖНЕВ.

Нарпай районидаги илғор хўжаликлар съездлар йилида маккажўхоридан мўл ҳосил олиш учун курашмоқдалар. Суратда: райондаги «Победа» колхози пешқадам бригадаси бошлиғи О. Эгамбердиев. Унинг бригадаси ҳар гектар ердан 125 центнердан ошириб маккажўхори дони олди.

Т. Норқулов фотоси.

ЯНА БИР ЯРИМ МИЛЛИАРД КУБОМЕТР

МУБОРАК (Қашқадарё области), 9 сентябрь. (ЎзТАГ мухбири). Бугун Муборак газни қайта ишлаш заводида байрам — ёқилғини тозалайдиган ва қуритадиган янги установка муддатидан қарийб уч ой аввал ишга туширилди. У йилига бир ярим миллиард кубометр газни қайта ишлайди.

... Оператор пультдаги кнопкани босди, заслонкалар кўтарилди ва блокнинг зирҳланган агрегатларига неча ўнлаб атмосфера босим остидаги газ ёпирилиб кирди. Бу газ Денгизкўл-Ҳовузак конидан шу ерга келганди. Олтингугуртли аралашмалардан тозаланиб қуритилган газ бу ердан марказий магистралга берилади, РСФСР, Ўзбекистон, Қозоғистон, бошқа қардош республикаларнинг шаҳарлари ва қишлоқларига юборилади. Қолдиқ газ олтингугурт олувчи установкага ўтказилади. Бу қимматли хом ашёдан ўғит ишлаб чиқаришда фойдаланилади.

Шу билан йил бошидан бери қурувчилар ва монтажчилар завод қувватини иккинчи марта оширдилар — корхона учинчи навбатининг йилига 2 миллиард кубометрли биринчи блоки ҳам апрель ойида графикдан ўзиб фойдаланишга топширилганди. Энди қурувчилар ва монтажчилар сўнгги блокни қуриб битказишга куч-ғайрат сарфламоқдалар.

Қарши чўлида республикада энг катта ёқилғи-энергетика комплекси тез суръатлар билан барпо этилмоқда. Уни қуришда мамлакатнинг ўнлаб меҳнат коллективлари қатнашмоқда. Волгоград машинасозлари вазни 100 тонна ва ундан ошадиган зирҳланган ноёб десорбер ва абсорберларни муддатидан илгари тайёрлаб, Муборакка юбордилар. Никополь юксак босимли қувурларни, Кривой Рог ва Қарағанда — металл, Олмаота — қозонхона ускуналарини юбормоқда. Бош пудратчи трест «Мубарекгазпромстрой» ва бошқа ўнлаб қурилиш-монтаж ташкилотларининг коллективлари чўл хазинасини халққа хизмат қилдириш учун барча янги қувватларни муддатидан илгари фойдаланишга топшириш мажбуриятини олдилар. Улар берган сўзларида қатъий турадиган кишилардир. Янги блоклargина эмас, компрессор станцияси, қозонхона, газ қувурлари ҳам графикдан анча ўзиб қурилмоқда. Бригада пудратини кенг ёйиш, каттадан-катта узеллар билан монтаж қилиш туфайли шунга эришилмоқда.

Айни маҳалда комплекснинг хом ашё базаси ҳам ривожланмоқда. Янги Денгизкўл-Ҳовузак ва Зеварда конларида газни комплекс тайёрловчи установкалар монтаж қилиниб бўлинди, ўнлаб қудуқлар пармаланди ва ускуналанди. Бу конлардан ҳар бирида юз миллиард кубометрдан ортиқ ёқилғи запаслари бор.

Муборак заводи учинчи навбати қуриб битказилиши билан ҳар йили 15 миллиард кубометр ёқилғини қайта ишлайди. Ўн биринчи беш йиллик охирига бориб унинг қувватини 20 миллиард кубометрга етказиш мўлжалланади.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич БРЕЖНЕВга

Азиз Леонид Ильич!

Иваново областининг меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига Ҳисобот докладидаги Сизнинг сўзларингизни, яъни халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ғоят муҳим партиявий ишдир, деган сўзларингизни алоҳида масъулият ҳисси билан қабул қилдилар. КПСС Марказий Комитетининг аъзоси В. Н. Голубева съезднинг мўътабар минбарида туриб, бизнинг барча тўқимачиларимиз номидан гапириб, ивановоликларнинг сифатли ва кўркам газламалар ишлаб чиқаришни муттасил кўпайтириб боришдан иборат ватанпарварлик иштиёқлари тўғрисида гапирган эди.

Биз — уч коммунист, тўқувчи, сменадош, мусобақадош дугоналар учун ҳам съезд қарорларига амалий иш билан жавоб қайтариб, бизнинг ҳар биримиз 3 сентябргача шахсий тўрт йиллик топшириқни адо этиб, йил бошидан буён биргаликда 483 минг метр сифатли костюмбоп газлама тўқиб чиқарганлигимизни Сизга, азиз Леонид Ильич, маълум қилишдан кўра каттароқ бахт йўқ.

Биз ўзимизнинг юксак профессионал маҳоратимиз, инженерлик жиҳатдан пухта таъминланганлигимиз, ишлаб чиқилиб қабул қилинган тиғиз муқобил планларни муваффақиятли бажарганлигимиз туфайли ана шу муваффақиятга эришдик. Биринчи беш йилликларнинг қаҳрамонлари, бизнинг юртдошларимиз тўқувчи Виноградовалар кўп станокчиларнинг ҳаракатини бошлаб берган эдилар. Бизларнинг ҳар биримиз ана шу ҳаракат анъаналарини ривожлантира бориб, эндиликда тармоқдаги норма бўйича 6 та ўрнига 32 тадан станокка хизмат қилмоқдамиз. Биз ўзимизнинг шу ютуқларимизни областимизда ишлаб чиқаришни техника билан қайта қуроллантириш борасида кенг авж олиб кетган ишларнинг натижаси деб, коллективда ташаббускорлик, ижодкорлик ва ўзаро ёрдам вазияти қарор топганлигининг оқибати деб билишга ҳақлимиз. Бу коллектив илғор тажрибани оммалаштириш комплекс системасини жорий этиш ташаббускорларидан бири бўлди.

Азиз Леонид Ильич, Сизга ваъда бериб айтамизки, бундан буён ҳам зарбдорчасига, ленинчасига, коммунистчасига яшаб ишлаймиз, 1981 йилнинг охиригача эса учаламиз ҳам яна биттадан шахсий йиллик топшириқни бажаришга ваъда берамиз.

Сиз ишчилар тўғрисида ғоят зўр меҳрибонлик қилаётганлигингиз бизни янгидан-янги марраларни эгаллашга илҳомлантиради. Меҳнат аҳли учун, уларнинг фаровонлиги ва бахт-саодати йўлида қилаётган ҳамма ишларингиз учун сидқидилдан раҳмат. Бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш соҳасидаги баҳодирона ишларингиз учун Сизга раҳмат.

Азиз Леонид Ильич, барча ивановоликлар номидан, хотин-қиз тўқимачиларимиз номидан Сизга сиҳат-саломатлик, узоқ умр ва коммунизм тантанаси йўлидаги курашда янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз.

Самимий, чуқур ҳурмат билан

В. И. Ленин номли Ленин орденли Иваново Камволь комбинатининг тўқувчилари:

В. Н. Голубева — КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, РСФСР Олий Совети Президиумининг аъзоси, СССР Давлат мукофотининг лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; **Н. К. Максячкина** — халқ депутатлари шаҳар Советининг депутати, областда ёшларнинг энг яхши мураббийси, II ва III даражали Меҳнат Шуҳрати орденларининг кавалери; **А. М. Сухова** — халқ депутатлари район Советининг депутати, биринчи беш йилликнинг қаҳрамонлари тўқувчи Виноградовалар номли область мукофотининг лауреати, «Ҳурмат Белгиси» ордени кавалери.

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ МЕҲНАТ РЕЗЕРВЛАРИ

Ўзбекистондаги ҳунар-техника билим юртларидан бу йил ишлаб чиқаришга келган ёш ишчиларнинг ярмидан кўпроғи малака тўғрисидаги гувоҳнома билан бирга ўрта маълумот ҳақидаги аттестатларни ҳам олишди. Ўнинчи беш йиллик мобайнидагина ҳунар-техника билим юртларида ишчи касбларни ўзлаштирган мутахассисларни тайёрлаш қарийб икки баравар кўпайди, ўрта ҳунар-техника билим юртларининг сони эса олти баравар ортди.

9 сентябрь куни Тошкентда очилган Бутуниттифоқ илмий-амалий конференция қатнашчилари Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими системасида тўпланган иш тажрибаси билан танишмоқдалар. Улар орасида таниқли олимлар ва социологлар, республика ва маҳаллий ҳунар-техника таълими органларининг, план-экономика муассасаларининг раҳбарлари, министрлик ва идораларнинг намояндалари, билим юртларининг директорлари бор. Улар партия XXVI съезди қарорлари асосида ҳунар-техника таълими системасида малакали ишчилар тайёрлашни такомиллаштириш, мамлакатдаги ҳунар-техника билим юртларининг шоҳобчаларини янада ривожлантириш проблемаларини муҳокама қилмоқдалар.

Биринчи ялпи мажлисда СССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети раисининг ўринбосари А. Н. Осипов, Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг раиси П. Қ. Қаюмов асосий доклад қилдилар.

Конференция ишида Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг раиси Н. М. Маҳмудова, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева иштирок этмоқдалар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЕНГИЛ САНОАТ МИНИСТРЛИГИГА ҚАРАШЛИ РОЗА ЛЮКСЕМБУРГ НОМЛИ ФАРҒОНА ПИЛЛАКАШЛИК ФАБРИКАСИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Фабрика коллективи республика пиллакашлик саноатини ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажарганлиги учун ва ташкил этилган кунига 60 йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигига қарашли **Роза Люксембург номли Фарғона пиллакашлик фабрикаси** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

**Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
И. УСМОНХЎЖАЕВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.**

Тошкент шаҳри.
1981 йил 9 сентябрь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

«ЎЗБЕКБИРЛАШУВ»НИНГ САМАРҚАНД КООПЕРАТИВ ТЕХНИКУМИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Республикадаги кооператив ташкилотлари ва корхоналари учун малакали мутахассислар тайёрлаш ишига катта ҳисса қўшганлиги учун ҳамда ташкил этилган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан «Ўзбекбирлашув»нинг **Самарқанд кооператив техникуми** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

**Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
И. УСМОНХЎЖАЕВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.**

Тошкент шаҳри.
1981 йил 9 сентябрь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил, самарали ишлаганликлари, меҳнатга ижодий муносабатда бўлганликлари, коллективнинг жамоат ишида актив қатнашганликлари учун ҳамда Роза Люксембург номли Фарғона пиллакашлик фабрикасининг 60 йиллиги муносабати билан фабрика директорининг экономика масалалари бўйича ўринбосари Клавдия Александровна **Куракина**, ўқув комбинатининг директори Дилафруз Гадиевна **Мирсалимова**, пилла ўровчи Хожал Ориповна **Орипова** ўртоқларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган саноат ходими»** фахрий унвони берди ва фабрика ходимларидан бир группасини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми матлубот кооперацияси учун кадрлар тайёрлашдаги муваффақиятлари учун ва «Ўзбекбирлашув»нинг Самарқанд кооператив техникуми ташкил этилганлигига 50 йил тўлиши муносабати билан техникум ўқитувчилари Баит **Бекназаров**, Иван Дмитриевич **Биков** ўртоқларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган савдо ходими»** фахрий унвони берди ва техникум ходимларидан бир группасини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

Л. И. БРЕЖНЕВ ПЕН СОВАН БИЛАН УЧРАШДИ

9 сентябрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев Совет Иттифоқида дам олаётган Кампучия Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Кампучия Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Пен Сован билан дўстона учрашди.

Суҳбат чоғида Л. И. Брежнев КПСС билан совет халқи XXVI съезд белгилаган социал-иқтисодий ривожланиш программасини бажариш соҳасида олиб бораётган ишлар тўғрисида, КПСС ва Совет давлатининг тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга қаратилган ташқи сиёсий фаолияти ҳақида сўзлаб берди.

Пен Сован Кампучия Халқ Республикаси ташкил этилган кундан буён ўтган икки ярим йил ичида у кишиларнинг турмушини нормаллаштириш, экономикани қайта тиклаш, жамиятнинг социалистик негизларини мустаҳкамлаш ишида катта муваффақиятларга эришганлигини айтди. Пекин одамлари ҳукмронлик қилган даврда геноцид фожиасини бошдан кечирган Кампучия халқи даҳшатли ўтмишнинг яна қайтиб келишига йўл қўймасликка астойдил аҳд қилган. Кампучияда содир бўлаётган ўзгаришлар муқаррардир.

Л. И. Брежнев билан Пен Сован ўртоқлар Жануби-Шарқий Осиёдаги аҳвол масалалари юзасидан ўзаро фикрлашиб олдилар. Бу район Пекин гегемонизми ва Америка империализмининг хатарли ғаламисликлар қилиб, қўпол тазйиқ ўтказиш объекти бўлиб қолди. Пекин билан Вашингтон биргалашиб ҳаракат қилиб Ҳинди-Хитой мамлакатларининг тараққиёт ва социализм йўлидан ривожланиб боришини тўхтатиб қўйишга зўр бериб уринмоқда, АСЕАН ва Ҳинди-Хитой мамлакатлари ўртасидаги муносабатларда кескинликни авж олдиришга уриниб, ишни конфронтация сари олиб бормоқда. Бу истиқболсиз сиёсатдир.

Л. И. Брежнев билан П. Сован Совет Иттифоқи ва Кампучия «Кампучияга доир халқаро конференция» деб аталмиш конференциянинг қарорларини ҳақиқий эмас деб ҳисоблаганлигини таъкидладилар. Бу қарорлар суверен давлатнинг ички ишларига аралашишга уринишдан бошқа бир нарса эмас.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Совет Иттифоқи Вьетнам, Кампучия ва Лаоснинг тинчликсевар ташаббусларини ва жумладан уларнинг Ҳинди-Хитой ҳамда АСЕАН мамлакатлари регионал конференциясини ўтказиш тўғрисидаги таклифини қатъий қўллаб-қувватлашини билдирди. Шу таклифнинг амалга оширилиши шубҳасиз Жануби-Шарқий Осиёда тинчлик ишига ҳамда вазиятни соғломлаштиришга ёрдам берган бўлур эди.

Совет — Кампучия ҳамкорлигини янада ривожлантиришнинг истиқболли йўналишлари тўғрисида фикрлашиб олинди. Пен Сован турли соҳаларда Халқ Кампучиясига берилаётган ҳар томонлама қардошларча ёрдам учун Кампучия Халқ революцион партияси Марказий Комитети, КХР ҳукумати ва Кампучия халқи номидан КПСС Марказий Комитетига, Совет Иттифоқи ҳукумати ва халқига, шахсан ўртоқ Л. И. Брежневга астойдил миннатдорчилик изҳор қилди.

Л. И. Брежнев Кампучия Халқ революцион партияси, бутун Кампучия халқига мамлакатни миллий тиклаш йўлидаги курашда, социалистик жамият негизларини барпо этишда, революция ғалабаларини империализм, гегемонизм ва реакция кирдикорларидан ҳимоя қилишда уларга янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

Л. И. Брежнев билан Пен Сованнинг учрашуви дўстона, самимий вазиятда ўтди ва фикрларнинг тўла бирлиги намоён бўлди.

Учрашувда КПСС Марказий Комитети Халқаро бўлими мудирининг биринчи ўринбосари В. В. Загладин, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов, КХРП Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси Пен Симан иштирок этдилар.

(ТАСС).

ВИЗИТ ТУГАДИ

Сан-Томе ва Принсипи ороллари озодлиги ҳаракати (МЛСТП) Ижроия комитетининг секретари Томе Диаш да Кошта бошчилигидаги партия ходимлари делегацияси Ўзбекистон билан танишишни ниҳоясига етказди.

Меҳмонлар Андижонга сафар қилдилар. Улар Тошкентга қайтиб келганларидан кейин Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетида ва Ўзбекистон касаба союзлари республика Советида бўлдилар, Тошкент музейларининг экспозицияларини кўздан кечирдилар.

9 сентябрь куни делегация аъзоларини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. А. Хўжаев қабул қилди.

(ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

ТЕРМИЗ, 9 сентябрь. (ЎзТАГ). Сурхондарё область партия комитетининг бугун бўлиб ўтган пленуми қатнашчилари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети иккинчи пленумининг қарорлари асосида кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашни янада яхшилаш вазифаларини муҳокама этдилар. Область партия комитетининг биринчи секретари А. Каримов доклад қилди. Пленум ишида КПСС Марказий Комитетининг инструктори И. Е. Пономарев иштирок этди.

ДЎСТЛИК БАЙРАМИ

Тошкент планетадаги турли қитъаларда жойлашган кўпгина шаҳарлар билан дўстона алоқа боғлаган. Шулардан бири — Тунис Республикасининг пойтахти Тунис шаҳридир. Тошкентликлар у билан ўз турмушлари тўғрисидаги ахборотни айирбошлайдилар, виставкалар, делегациялар юбориб турадилар. Биродарлашган шаҳарлар вакилларининг ҳар иккала пойтахтдаги учрашувлари зўр муваффақият билан ўтади.

Мана энди халқлар дўстлигининг янги байрами ҳам етиб келди. Тошкентда Тунис шаҳри кунлари бошланди. Мана шу кунларда қатнашиш учун Тунис мэри Закария бин Мустафо бошчилигидаги делегация бу ерга келди. Делегация составида муниципалитет намояндалари, олимлар, артистлар бор.

9 сентябрда делегацияни Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси В. О. Козимов қабул қилди. Закария бин Мустафо суҳбат чоғида бундай деди: «Биз сизларнинг ажойиб шаҳрингиз тўғрисида ўз юртимизда бўлган вақтимиздаёқ жуда кўп эшитганмиз. Зотан биз унинг аҳолиси, диққатга сазовор жойлари, шаҳар хўжалиги билан танишиш имкониятига эга бўлганлигимиздан бахтиёрмиз. Бу танишув фойдали бўлишига, ўртамиздаги дўстона алоқаларни яна ҳам кўпроқ мустаҳкамлашига аминмиз».

Тунис делегацияси В. И. Ленин ҳайкали пойига гуллар ва Номаълум солдат қабрига гулчамбар қўйди. Тунисдан келган меҳмонлар Тошкентнинг янги қурилиш районлари бўйлаб сайр қилдилар, Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамиятининг активлари билан учрашдилар.

Шу куни Халқлар дўстлиги музейида Тунис халқ амалий санъати ва филателиясининг катта кўргазмаси очилди.

Кечқурун «Баҳор» концерт залида Тошкентда Тунис шаҳри кунларининг тантанали очилиш маросими бўлди. Сўнгра Тунис музика ва рақс усталари байрам концертини қўйиб бердилар.

(ЎзТАГ).

СЕМИНАР МАШҒУЛОТИ

9 сентябрь куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузурида уюштирилган республика активи семинарининг машғулоти бўлиб ўтди.

Академик Е. М. Примаков, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Г. Ф. Ким, фан докторларидан Г. А. Трофименко ва Ю. М. Галенович семинар аҳли ҳузурида халқаро ҳаётнинг актуал проблемалари ҳақида, КПСС XXVI съезди белгилаб берган ленинча ташқи сиёсий йўлнинг амалга оширилаётганлиги тўғрисида лекциялар ўқишди. (ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: КОМИТЕТНИНГ ИШ УСЛУБИ

ЖАНГОВАР ЗВЕНО

Сиёсий-тарбиявий ва хўжалик ишимизнинг муваффақияти меҳнат коллективлари, уларнинг ядроси — қуйи партия ташкилотлари жанговарлигига боғлиқ. Бунда коммунистик қурилишнинг олдинги марраларида иш олиб бораётган партия группаларининг роли беқиёс.

Ҳозир Андижон шаҳрида 326 бошланғич. 314 цех партия ташкилоти, 234 партия группаси иш олиб бораётир. Уларнинг асосий қисми саноат корхоналарида, қурилиш ташкилотларида ташкил этилган. Шаҳар партия комитети партия группаси ташкилотчиларининг савияси, ишчанлик қобилиятини оширишга доимий эътибор бериб келмоқда. Сўнгги йилларда уларнинг сифат состави яхшиланди, тажрибаси ошди.

— Шаҳар партия комитети, бошланғич партия ташкилотларининг бюро ёки комитетлари партия активининг ана шу қатлами билан муттасил иш олиб бормоқдалар, — деди биз билан суҳбатда Андижон шаҳар партия комитети партиявий-ташкилий ишлар бўлимининг мудири Мадор Муҳитдинов. — Семинарлар, кенгашлар ўтказилмоқда. Бошланғич ва цех партия ташкилотларининг секретарлари учун Володарский номли тикувчилик фабрикасида, партия группаси ташкилотчилари учун Андижон машинасозлик заводида ўтказилган семинарлар айниқса ибратли бўлди. Суҳбат-мунозара тариқасида ўтказилган бу семинарларда партия группаларининг ташкилотчилари йиғилишларни қандай ўтказиш, қабул қилинган қарорларни амалга ошириш тажрибаси билан ўртоқлашдилар.

Андижон шаҳрида ишчан, ташаббускор партия группалари кўп. Володарский номли тикувчилик фабрикасининг 3-цехи партия группасига 10 нафар коммунист уюшган. Улар 136 ишчидан ташкил топган 3 та бригадада ишлайдилар. М. Саидмавлудова етакчилик қилаётган бу ячейка ўзининг аниқ иш планига эга. Партгруппа раҳбарлигида мусобақага якун ясалади, ҳафталик, ойлик якунлар бўйича ғолибларга кўчма вимпель берилади. Коллективнинг ҳар бир аъзоси, ҳар бир коммунист планнинг бажарилишига ўз ҳиссасини қўшмоғи лозим. Партия группаси ўз олдига ана шундай мақсад қўйган.

Андижон мебель фабрикаси тайёрлов цехининг партия группаси ташкилотчиси К. Исроиловнинг номи коллектив ўртасида ҳурмат билан тилга олинади. Группа 6 коммунистдан ташкил топган. Партия группасида ўтадиган йиғилишларнинг самарадорлигини оширишга алоҳида эътибор берилмоқда. Шуни айтиш кераки, эндиликда коммунистлар йиғилишларда ишчанлик билан, қисқа, аниқ гапирадиган, масалаларни ечишга доир конкрет таклифлар киритадиган бўлиб қолдилар. Танқидий мулоҳаза ва таклифларнинг амалга оширилиши юзасидан кейинги йиғилишларда коммунистларга ахборот бериш ҳам яхши анъанага айланди. Танқид ва ўз-ўзини танқид коммунистларнинг, коллектив барча аъзоларининг ташаббускорлигини, ишда ижодкорлигини кенг қулоч ёйдиришга, партия ички ҳаётида демократик традицияларни яна ҳам мустаҳкамлашга имкон яратаётир. Баъзан коммунистлар корхона ишидаги камчиликларни ҳам кўрсатиб бермоқдалар. Бу, ходимларда топширилган иш учун масъулиятни кучайтираётир. Кейинги 4 йил ичида цехда бирор марта ҳам меҳнат интизомини бузиш рўй бермади.

Андижон машинасозлик заводининг 10-цехи партия группасининг ташкилотчиси Музраб Мамедов биз билан суҳбатда бундай деди:

— Партия группасининг вазифаси юксак ва шарафли. Бизнинг қуюв цехи партия ташкилоти атрофига 53 коммунист уюшган. 5 та партия группаси иш олиб боради. Мен ташкилотчи бўлган партия группаси составида 8 коммунист бор. Биз цехда ташкилий, ғоявий-тарбиявий ишларни олиб бориш билан бирга, ўзимиз ҳам ишчан, интизомли бўлишга ҳаракат қиламиз, цех ҳаётидаги ҳар бир жараёнга синчковлик билан қараймиз.

Ўтган йили цехимизда содир бўлган воқеа ҳануз ёдимда. Бу ерда ойлик планлар мунтазам бажарилмади. Цех партия ташкилоти ва партия группаси бу масалани коммунистлар муҳокамасига тавсия қилди. Йиғилиш қаттиқ танқид руҳи остида ўтди. Коммунистлар технологик интизомни мустаҳкамлаш, иш вақтидан тўғри фойдаланиш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун конкрет таклифлар киритишди. Натижада цехда аҳвол яхшиланди. Бутун куч ва имкониятлар планни бажаришга сафарбар этилди.

— Мен етакчилик қилаётган партия группасининг 6 аъзоси бор, — деди Андижон механика заводи партия группасининг ташкилотчиси О. Соляник. — Уларнинг ҳаммаси илғор, ташаббускор ишчилар. Коммунист А. Пахомов энг яхши мастер. А. Ковалев ўнинчи беш йиллик илғори, В. Овсянников, Г. Куликовлар коммунистик меҳнат зарбдорларидир. Улар ўз шахсий намуналари билан бошқаларни янада яхшироқ ишлашга даъват этмоқдалар. Натижа шундай бўлмоқдаки, барча ишчилар ойлик планни 110-120 процентга етказиб бажармоқдалар. Мен ўзим эса ҳозир 1983 йил ҳисобига ишлаяпман.

— Кўпинча ой бошида иш бўлмай қолади, — деди Олег Борисович сўзини давом эттириб. — Бу аҳвол ҳам коммунистларни ташвишга солиб қўйди. Бекор ўтирмаслик учун қўшимча касблар: фрезерлик, токарликни ўрганишга аҳд қилдик. Натижа тез орада кўзга ташланди. Кўпчилик икки-уч касбни эгаллаб олди. Ҳозир участкамизда иш бўлмай қолганда қўшни участкага ўтиб ишлаяпмиз. Шу тариқа меҳнат унуми оша бошлади.

Ҳар бир партия группаси ишида қимматли, ибратли, ўрганса бўладиган жиҳатлар оз эмас. Кўпгина ватанпарварлик ташаббуслари шу ерда туғилиб, шу ерда ҳаётга йўлланма оляпти. Бу ҳақда ҳозир ўтаётган ҳисобот-сайлов йиғилишларида ҳам атрофлича фикр юритилмоқда Андижон шаҳар партия комитети қуйидан бошланган ҳар бир ташаббусни, ҳар бир янгиликни вақтида пайқаб, уни кўпчиликнинг мулкига айлантирмоқда.

Р. ФАЙЗИБОЕВА,
«Коммунист» газетасининг ходими.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МАЖБУРИЯТЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ

ВАЪДА ВАФОСИ БИЛАН ГЎЗАЛ

Косон ёғ-экстракция заводининг ишга тушишига саноқли кунлар қолди. Қурувчи, монтажчи ва корхонани ишга туширувчилар қарор қилишди: барча цехлардаги технологик жиҳозларни монтаж қилиш ишлари 15 сентябргача якунланади. 16 сентябрдан 25 сентябргача ишга тушириладиган объектлар синаб кўрилади. 26 сентябрь куни дастлабки маҳсулот ишлаб чиқарилади. Завод бир кеча-кундузда 1200 тонна чигитни ишлаб 200 тонна ёғ, 200 тонна шелуха ва 500 тонна кунжара тайёрлайди.

Мамлакатда энг йирик саноат корхоналаридан бири Косон ёғ-экстракция заводи съездлар йилида ишга тушириладиган зарбдор объект ҳисобланади. Гигант корхона қурилиши уч йил илгари бошланган бўлса-да, кейинги бир йил завод қурилиши тақдирини ҳал этди. Улкан ҳажмдаги қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилди.

Қашқадарёда шундай йирик корхона қурилиши — давр талаби. Ҳадемай чўлқуварлар области йилига 1 миллион тонна пахта етиштириш имкониятини қўлга киритади. Ваҳолонки Косон ёғ-экстракция заводи йилига 1,5 миллион тонна пахта чигитидан маҳсулот тайёрлаш қувватига эга. Бу, ҳар йили камида 60 минг тонна ёғ, чорва моллари учун тонналаб шелуха ва кунжара демакдир. Бу партия XXVI съездида белгиланган озиқ-овқат программасини амалга оширишда катта роль ўйнайди.

Корхонани бутун мамлакат қурмоқда. Асосан уни ишга тушириш бош пудратчи ташкилотлар сифатида Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг 13-қурилиш тresти 6- ва 122-механизациялашган кўчма колонналари коллективларининг зиммасига юклатилган бўлсада, «Узтрансспецстрой»нинг 130-, 4-«Спестрой» трестининг 18-, «Промэнергомонтаж», «Сантехгазмонтаж», «Облколхозстрой» ва бошқа бир қанча трестларнинг механизациялашган кўчма колонналари қурувчи ва монтажчилари ҳам алоҳида жонбозлик кўрсатишмоқда.

Айни пайтда зарбдор объектда 1500 дан ортиқ киши меҳнат қилаётир. Заводни белгиланган муддатда ишга тушириш учун пудратчи ташкилотлар ҳам, ёрдамчи ташкилотлар ҳам қурилиш-монтаж ишлари суръатини оширмоқдалар.

Биз қурилиш майдонида бўлганимизда қайноқ меҳнат жўш ураётганлигининг гувоҳи бўлдик. Қурувчи ва монтажчиларнинг қўли-қўлига тегмайди. Айниқса, социалистик мусобақада пешқадамлик қилаётган «Волгоградмонтаж» трестидан РСФСР Олий Совети депутати. Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери пайвандчи Сергей Ермаков, «Промжилстрой» трестидан Октябрь революцияси ва Меҳнат Қизил Байроқ орденлари кавалери, 15 ташаббускор қурувчининг бири — монтажчи Мели Ҳакимов, 13-қурилиш трестидан монтажчи Юрий Казаков, бетон заводи оператори Абдуғани Ғайбуллаев каби меҳнатсеварлар сменада бир ярим-икки нормадан иш бажариб юксак зафарга эришмоқдалар.

Қурилиш ва монтаж ишларида суръатга-суръат қўшиляпти. Ишлаб чиқариш цехларида ҳар куни ва ҳар соат бир янгилик вужудга келаётир. Асбоб-ускуналар технологик линиялар монтаж қилинмоқда. Яна бир томонда битказилган цехлардаги механизм ва аппаратларни мутахассислар синчковлик билан синовдан ўтказишаётир. Ҳозирча синовчилар қурувчи ва монтажчилар ишини яхши баҳоламоқдалар.

Шуни айтиш керакки, бош пудратчи ва ёрдамчи ташкилотлар съездлар йилининг ўтган ойларини муваффақиятли якунладилар дейишга тўла асос бор. Масалан, кейинги етти ой мобайнида зарбдор объектда 2 миллион 404 минг сўмлик ўрнига 2 миллион 608 минг сўмлик пудрат ишлари бажарилди. Жумладан, чигит мағзини ажратиш, чигитдан ёғ ажратадиган ва ёғни тиндирадиган цехлардаги чет эл ва Совет Иттифоқининг турли шаҳарларидан келтирилган 500 дан ортиқ ҳар хил асбоб-ускуналарни монтаж қилишнинг ўзи бўлмади. Шунингдек, омборхона, электр узатгич тармоқ, иссиқлик узатиш трассаси муддатидан илгари қуриб битказилди. Умуман, завод қурилиши бошлангандан бери ҳозиргача ажратилган 33 миллион сўм капитал маблағдан 32,5 миллион сўми ўзлаштирилди. Бор-йўғи ярим миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари қолди.

Аммо ана шу маблағ айрим қурилиш ташкилотларининг ваъдага яраша иш тутмаётганликлари оқибатида навбат кутиб турибди. Баъзан — ишчи кучи етишмайди, қурилиш материаллари камчиллик қиляпти, деган кайфият билан айрим участкаларда қурилиш-монтаж ишлари ҳамон чўзиляпти. Заводнинг маъмурий-маиший биноси ҳанузгача қуриб битказилмаган. Бундан ташқари хўжалик темир йўли шохобчаси қурилиши ҳам ниҳоясига етказилмаган. Областда мўътабар ташкилот — «Облколхозстрой» тресты ва 130-механизациялашган кўчма колонна ҳатто сув таъминоти ва канализация тармоқларини, буғ қозонни қурилишини ҳам поёнига етказмаяптилар.

Яқин орада ускуна ва механизмларни синовдан ўтказиш ишлари тугайди. Шу кунларда завод омборхонасига қуруқ хом ашё — чигит келтириб туширилмоқда. Бунинг ўзи ҳам корхона ишга тушиш арафасида эканлигини яққол кўрсатиб турибди. Ўша қувончли кунлар яқинлашган сари бўлғуси корхона дирекцияси раҳбарларининг ташвиши ортяпти. Ахир цехлардаги аппаратларни ким ишлатади? Завод директори Норбой Қулмирзаевнинг айтишича, дастлабки линияни ишлатиш учун 600 нафар малакали ишчи, инженер-техник ходим керак бўлади. Корхона бу ишчиларни қаердан олади? Дирекция бу муаммо билан илгаридан шуғуллanса-да, натижа кутилганча бўлмаяпти. Тўғри, комсомол йўлланмаси билан область шаҳар ва районларидан кўплаб йигит ва қизлар келишяпти. Бироқ улар етарли малакага, касб-ҳунарга эга эмас. Бу муаммо республика Озиқ-овқат саноати министрлигидаги масъул ўртоқларни кўпроқ ташвишлантириши керак.

Масаланинг яна бир томони бор. Келаётган ёшлар корхонада доимий ишлашни хоҳлайди. Лекин уй-жой етишмаслиги важидан баъзилари иккиланиб турishибди. Заводда қурилган иккита ётоқхонада эса ҳаммаси бўлиб 200 кишини жойлаштириш мумкин. Тайёр 10 та коттежга фақат оилали ишчилар жойлашмоқда. Ёшларга уй-жой етишмаяпти. Бу мушкул аҳволдан қутилиш учун бош пудратчи ташкилот — республика Қурилиш министрлиги уй-жой қурилишини ҳам тезлаштириши зарур.

Албатта, ишга тушадиган корхонадаги аҳвол мушкуллигича қолмайди, Яқинда Қашқадарё область партия комитети ва унинг заводдаги штаби масалага жиддийроқ ёндашди. Камчилик ва нуқсонларни бартараф этиш тадбирларини белгилади. Корхонани белгиланган муддатда ишга туширишнинг конкрет графиги аниқланди. Эндиликда ҳамма муаммолар бирин-кетин ҳал этилмоқда. Қурувчи, монтажчилар, синовчи мутахассислар ҳам ваъдага вафо қилмоқдалар. Ёш ишчилар механизм ва ускуналарни бошқаришни ўрганмоқдалар. Меҳнат аҳлига тўлиқ маданий-маиший шарт-шароитлар яратилаётир. Хуллас, корхонада дастлабки маҳсулот ишлаб чиқаришга қизғин тайёргарлик кўрилмоқда.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Янгийўл пойабзал фабрикасининг Рушания Аминова бошлиқ бригадаси коллективи янги ҳаракат — кам ишчи кучи билан кўп миқдорда иш бажариш ташаббусини бошлаб берди. Бригадада ҳозир 25 киши ўрнига 17 киши ишлаяпти. Бироқ, бу билан йигирма беш киши учун белгиланган иш нормаси камайтирилмади. Бригада коллективи бошлаган ташаббус корхонада кенг оммалашмоқда. Суратда: бригаданинг илғор ишчилари (чапдан) Ю. Эгамбердиева, К. Фомичева ва бригадир Р. Аминова ўртоқлар.

В. Сироткин фотоси.

МУҚАДДАС БУРЧ

- СИФАТСИЗ ПИШИРИЛГАН НОНЛАР
- УНГА МИТА ТУШИРГАН МАСЪУЛИЯТСИЗ ХОДИМЛАР
- НОН ТАЙЁРЛАШ ТЕХНОЛОГИЯСИ БУЗИЛМОҚДА

Дон ва нон инсониятнинг ризқи, яшаш манбаи, ҳаётда тирик ва соғлом бўлишнинг энг биринчи шарти. Осуда гўдакни онаси кўкрагидан сут бериб боққанидек, ер курраси ҳам башариятни ўз бағрида етиштирилган энг мўътабар дон ва нон билан ардоқлаб ва таъминлаб келади. Шу боисдан ҳам нон она ернинг энг муқаддас инъоми, инсон меҳнатининг ажойиб мўъжизаси. унинг фароғат ва қувончидир. Шу боисдан бўлса керак, инсоният қадим-қадим замонлардан бери нон ҳақида ажойиб ҳикматли гаплар қолдирган: «Нонимга топширдим», «Нони́м кўр қилсин», «Ноннинг увоғи ҳам нон», «Нонни хор қилган — хорзор бўлади» каби ўнлаб олтиндан қиммат нақллар бежиз тўқилмаган.

Мамлакатимиз гербида олтин буғдой бошоғи акси борлиги ҳам дон ва ноннинг инсон учун энг азиз, муқаддас ва зарурлигини яна бир карра исботлаб турибди.

Коммунистик жамият қураётган халқимиз учун жонажон партия ва ҳукуматимиз ҳамма қулайлик ва имкониятларни яратиб берди. Партиямиз программасига «Ҳамма нарса инсон учун, инсон бахт-саодати учун» деб ёзиб қўйилган. Совет кишилари учун ғамхўрлик ва хизмат қилиш КПССнинг олий мақсадидир, деган сўзлар битилган.

Қайси шаҳар ёки районга борманг, озиқ-овқат маҳсулотлари магазинларига кирсангиз, турли-туман нон ва булкалар кўзингизни қамаштиради, Жарқўрғон нон заводи ишлаб чиққан бўрсилдоқ нон ва булкалар Сурхон водийсида машҳур бўлиб кетди.

Афсуски, кейинги вақтларда одамзот ҳаётининг асосий манбаи бўлган нонга муносабат анча пасайди, кўпчилик ҳолларда эҳтиёжга яраша нон ёки ун сотиб олишга эътибор қилинмаяпти. Айрим бели оғримас кишилар нон билан мол семиртириб, шахсий бойлик тўпляпти. Тўй-маърака ва меҳмондорчиликларда ҳудабеҳудага нон синдириб, тўкликка шўхлик қабилида катта исрофгарчиликларга йўл қўйилмоқда. Тўйдан сўнг бир неча ўн килограммлаб нон бурдаларини чиқитларга қўшиб, ахлат яшикларига тўкиб юборишмоқда.

Масалан, Денов, Шўрчи, Сариосиё районларидаги магазин, дўкон, ошхона, чойхона, ресторан, кафе нoввойхоналарда нонни оёқости қилиш, исроф қилиш фактларини кўрган кишининг юраги ачишиб кетади. Хусусан Шўрчи районидаги нон комбинати, умумий овқатланиш ва савдо корхоналарида ноннинг қадрсизланиши авжига чиққан. Район халқ контроли органлари ва редакция ходимлари яқинда ўтказган оммавий рейдда умумий овқатланиш корхоналарида бу соҳадаги катта камчиликлар аниқланди. Айрим савдо ташкилотлари раҳбарлари нонни тежаш, увол қилмаслик билан мутлақо қизиқишмайди. Қайси чойхона, ошхона ёки ресторанга кирманг, столларда нон бўлакларининг сочилиб ётганини, чиқитлар ёнига қўйилган яшиклар нон бурдаларига тўлиб кетганлигини кўрасиз. Хўрандаларга кераги ва эҳтиёжидан ортиқча нон берилмоқда, шу сабабли район умумий овқатланиш корхоналарининг ҳар бирида кунига 10—15 килограмм нон ва нон маҳсулотлари исроф қилинаётганлиги маълум бўлди. Район бўйича эса ҳар куни камида 0,3 тоннага яқин нон нест-нобуд қилиняпти. Бу 4—5 қоп ун демакдир. Исроф қилинган нон ва нон маҳсулотлари эса жамоатчилик чорва фермаларига жўнатиш ўрнига ошхона-чойхона ходимлари ўртасида томталаш қилиниб, уларнинг шахсий молларини семиртиришга ишлатилмоқда.

Новвойхоналар ва район нон комбинати цехларида кулча ва обинонлар ё хом, ёки куйдириб пиширилмоқда. Оқибатда уни харидорлар олишмаяпти. Бундай нонлар чиқиндига қўшиб юборилади. Жумладан комбинатнинг 7-цехида бир кунда 20 килограмм, корхона бўйича эса 30 килограмм хамир «технологияси бузилган» деб ахлатхонага ташлаб юборилган.

Улуғ Ватан уруши йилларидаги қийинчиликларни бошларидан ўтказган кўпчилик кекса кишилар бир бурда ноннинг нималигини биладилар. Афсуски, уларнинг аксарияти ҳозирги ёшларимизга нонни қадрлаш ва эъзозлаш ҳақида насиҳат қилмайдилар. Шу сабабли ҳам кўпинча ёшлар нон исрофгарчилигига йўл қўйишмоқда. Бунинг асосий сабаби нон ва нон маҳсулотларининг ўта сифатсиз ишлаб чиқарилишидадир. Масалан, Бойсун район матлубот жамиятига қарашли 7-сонли новвойхонада 10—15 йилдан бери ишлаб келаётган новвой З. Абдуллаев, 30—35 йилдан буён 1-, 6-сонли новвойхоналарда нон ёпиб келаётган А. Бозоров, Ч. Қўчқоров ўртоқлар пиширган нонларни кўриб «ҳайф сенларга» дегинг келади. Тандирдан чиққан обинонларнинг афтига қараб бўлмайди. Қоғоздек юпқа, куйган, тарашадек қотган, ёки хомхатала узилган, кулга ботган нонларни кўриб ачинади киши. Шунингдек Денов нон комбинатида тайёрланган маҳсулотлар ҳам сифатсиз бўлмоқда. Натижада аҳоли пала-партиш тайёрланган нон маҳсулотларини деярлик харид қилмаяпти. Бунинг устига нон комбинати нон ва нон маҳсулотлари етказиб бериш бўйича савдо ташкилотлари билан шартномалар тузмаган, магазин ва дўконларга нон чиқариш вақти ва маҳсулот миқдорини белгилайдиган графиклар йўқ, нон тайёрлаш ҳақида олдиндан талабномалар қабул қилинмайди. Район матлубот жамияти, горпо, селполар ва умумий овқатланиш корхоналарининг раҳбарлари ҳамда новвойларнинг бепарволик, хўжасизлик ва ношудлигидан область бўйича қанчадан қанча нон ва ун исроф бўляпти, нест-нобуд бўлиб кетяпти. Нонни қадрлаш ва тежаш ҳақида ҳеч ким астойдил қайғурмаяпти деса бўлади.

Яқинда Сурхондарё область партия комитети ва область ижроия комитети нон ва нон-булка маҳсулотларини янада тежаб-тергаб сарфлаш чоралари тўғрисидаги масалани муҳокама қилдилар. Қарорда таъкидлангандек, Термиз нон комбинати, область матлубот жамияти ва ишчилар таъминоти бўлимларининг нон пишириш корхоналарида аҳолининг дидига қараб, уларнинг талаб-эҳтиёжлари қондирилмаяпти. Нон, булка маҳсулотлари ишлаб чиқаришнинг технология жараёнлари бузилаётганлиги туфайли маҳсулотларни куйган, хом, ачиган ҳолда тайёрлаш ҳоллари тез-тез учраб турибди. Шу сабабларга кўра давлат стандарти область лабораториялари томонидан шу йилнинг олти ойида текширилган область матлубот жамияти корхоналари нон, булка маҳсулотларининг 15 проценти брак қилинган. Нон маҳсулотлари сифатини яхшилашда илғор тажрибалардан етарлича фойдаланилмаётир. Бундай камчиликлар юз беришига айрим партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг назоратни бўшаштириб юборганликлари ҳам сабаб бўлмоқда.

Ноннинг ушоғи ҳам нон. Уни ҳар ким эҳтиёжи ва заруратига яраша харид қилмоғи ва тежаб-тергаб сарфламоғи даркор. Исрофгарчиликка мутлақо йўл қўймаслик, ноннинг ҳар бир бурдаси ва увоғини кўз қорачиғидек асраш муқаддас бурчимиздир.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

САЙЁҲ ОЛИМЛАР

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

Табиатшунос олимлар ва сайёҳлар ҳаёти ҳамда ижоди хусусида ўзбек тилида йирик асарлар деярли йўқ. Ҳатто брошюралар ҳам саноқли. Ҳолбуки, илмга ташна китобхонлар, айниқса ёшларнинг фан тарихига оид китобларга ниҳоятда қизиқишлари ҳаммага маълум. География фанлари доктори, профессор Ҳамидулла Ҳасановнинг «Сайёҳ олимлар»[1]) китоби айни шу талабга жавобдир.

Монография VIII асрдан то XX аср бошларигача Ўрта Осиё ва Хуросонда туғилиб, камолотга етган, жаҳон фанига қимматли ҳисса қўшган буюк аждодларимизнинг географик мероси ва саёҳатларига бағишланган. Унда ватандошларимизнинг ёзган асарлари, олам тўғрисидаги тасаввурлари, Ўрта Осиё ва Афғонистон табиати тасвирлари даврма-давр баён этилган. Автор учун юзлаб олимларнинг математик, астрономик, тарихий, адабий асарлари орасидан саёҳатлар, мамлакатшунослик, иқлим, геология, картография ва топонимика маълумотларини қидириб, танлаб олиш, уларни чуқур таҳлил қилиш албатта осон бўлмаган.

Асарнинг китобхон диққатини жалб этувчи томони шундаки, унда деярли ҳамма областлардан етишиб чиққан олимлар ҳақида аниқ маълумотлар баён этилган. Китобда Қорақалпоғистон АССР ва областлардан ташқари Тожикистон, Туркманистон, Қирғизистон ва Қозоғистон вакиллари ҳам бор. Ўрта Осиё ва Хуросон картографиясининг намуналари таҳлил қилиб берилган монографияда эски хариталарда, жумладан Маҳмуд Қошғарий харитасида ҳам масштабга риоя қилинганлиги, градус тўри чизилган махсус карталар бўлганлиги кўрсатилган. Беруний ва Хожи Юсуфнинг глобуслари ҳамда географик жадвалларига алоҳида эътибор берилган. Айниқса, сайёҳ олимларнинг Ер куррасига ва унинг қитъаларига бўлган муносабатлари ғоят қизиқарлидир. Хусусан, Берунийнинг Ғарбий ярим шарда денгизларнинг нариги томонида инсон яшайдиган қуруқлик борлигини тахмин қилиши китобхон қизиқишини янада оширади. Бу тахмин 450 йил ўтгандан сўнг европалик сайёҳ Х. Колумб томонидан тасдиқланди.

Ўрта аср олимларининг ўз ўлкасининг аҳолиси ва савдо-сотиқларини, тоғлари, дарёлари, иқлим хусусиятларини, ўша замон қўриқхоналарини яхши билганликлари уларнинг ўткир кузатувчанликларидан далолатдир. Жумладан, Берунийнинг Амударё йўналиши ва Қорақум-Қизилқумнинг оқизиқлардан ҳосил бўлганлиги тўғрисидаги фикрлари ҳозир жаҳон фанида тан олиниб юксак баҳоланган. Асарда олимлар ижоди (Птоломей ва Хоразмий, Беруний ва Маҳмуд Қошғарий, Улуғбек ва Никитин) танқидий ва объектив равишда, ўзаро таққосланган ҳолда ўрганилган. Ундан таъсирчан шеър ва ғазаллар, фольклор материаллари, ривоятлар ҳам ўрин олган. Илова қилинган тарихий географик номлар луғати фақат китобда тилга олинган номларнигина эмас, балки умуман ўтмиш тарихий асарларини ва бадиий адабиётимизни тушунишга ҳам ёрдам беради.

Шуни ҳам таъкидлаш керакки, китоб саҳифаларини варақлаганда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институтининг қўлёзмалар фонди нақадар бой хазинага эга эканига яна бир карра ишонч ҳосил қилдик, Чунки ушбу китоб ҳам айни шу институтнинг ноёб қўлёзмалари асосида жам қилинган. Монографияда айрим етишмовчиликлар ҳам кўзга ташланиши табиий. Чунончи китоб текстида тилга олинган эски масофа — ўлчов бирликларининг айримлари изоҳсиз қолган. Яна бир қанча реконструкция карталари чизилса, улуғ кишиларимизнинг суратлари ҳам берилса маъқул бўларди.

Умидвормизки, нашриётларимиз ўтмишдаги алломалар ва ҳозирги замон совет олимлари тўғрисида илмий ҳамда оммабоп китобларни кўплаб нашр этадилар.

О. АКРОМХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон География жамиятининг президенти, республика Фанлар академиясининг академиги, СССР Давлат мукофоти лауреати.

[1]) Ҳ. Ҳасанов. Сайёҳ олимлар. «Ўзбекистон» нашриёти, 1981 йил.

КЕЧАГИ ПОЧТАДАН

«Оқ олтин-81» пахтакорлар хизматида

Съездлар йилида Марказий Фарғона массиви ерларидан 65 минг тонна чўл дурдонаси етиштириш иштиёқида меҳнат қилаётган Задарё райони пахтакорлари йил бошида сифатли ва арзон пахта етиштириш ташаббуси билан чиққан эдилар. Бу ташаббус Наманган область партия комитетида маъқуллангач, чўлқуварларнинг ғайрати янада ошди.

Район партия комитети далада маданий-маиший, савдо, медицина хизмати кўрсатишни янада яхшилаш мақсадида «Оқ олтин-81» агитбригадаси ташкил этди. Бу бригадага «Билим» жамиятининг аъзолари, медицина, савдо, маданий-маиший хизмат кўрсатиш ходимлари киритилган. Улар ҳар куни колхозчи ва совхоз ишчиларининг тушки дам олиш пайтларида «КПСС — совет халқининг илҳомчиси, раҳбари, ташкилотчиси ва ғамхўри», «КПССнинг тинчлик сиёсати», «Саломатлик — туман бойлик» каби темаларда қизиқарли суҳбатлар ўтказиб, лекциялар ўқимоқдалар. Айниқса, лекторлардан райком инструктори Б. Каримов, район газетаси редактори Т. Раҳимов, район санитария-даволаш бирлашмаси бош врачи К. Собировлар мазмунли лекция ва суҳбатлари билан омма олқишига сазовор бўлмоқдалар.

Лекция ва суҳбатлар тугагач, район маданият уйи бадиий ҳаваскорлик тўгараги аъзолари деҳқонларни куй, қўшиқ ва рақслари билан хушнуд этяптилар. Медицина ходимлари эса она ва болаларнинг соғлиғини текшириб, касалликнинг олдини олишга оид маслаҳатлар беряптилар. Автомагазинда дала меҳнаткашларига намунали савдо хизмати кўрсатиляпти.

«Оқ олтин-81» дала кезишда давом этиб, пахтакорларни янги марралар сари илҳомлантирмоқда. Агитбригада бундан буён ҳам пахтакорлар ҳузуридагина бўлиб қолмай, чорвачилик фермаларида, саноат, қурилиш ва бошқа ташкилот-муассасаларда ҳам хизмат кўрсатишни давом эттираверади.

С. ҒОВСИДДИНОВ.
Задарё райони.

Ҳамма қулайликларга эга

Жомбой райони областга бўйсунувчи шаҳарлар категориясига киритилганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Бироқ, шу қисқа муддат ичида шаҳар марказида янгидан-янги уй-жой ва маъмурий бинолар фойдаланишга топширилди.

Яқинда бу ерда ҳар сменада бир йўла 200 кишини қабул қиладиган янги стоматологик поликлиника фойдаланишга топширилди. Поликлиникани тез ва соз қуриб топширишда райондаги колхозлараро аҳолига коммунал хизмати кўрсатиш комбинати қурувчиларининг ҳиссаси катта бўлди. Улар 32 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажардилар. Поликлиникада беморлар учун барча шарт-шароитлар яратилган. Поликлиникада терапевтик, хирургик, парадонтологик (оғиз шиллиқ пардаси касалликларини даволаш), тиш қўйиш, болалар тиш касалликларини даволаш кабинетлари ҳамда лабораториялар ишлаб турибди.

Поликлиникада З. Комуржи, М. Аҳмедов, Ф. Жалилова сингари жонкуяр шифокорлар аҳолига намунали тиббий ёрдам кўрсатишмоқда. Бундан ташқари поликлиника қошида ҳаракатдаги тиш врачлиги амбулаторияси ташкил этилган. Шифокорлар айни кунларда пахта далаларида бўлишиб, пахтакорларга тиббий ёрдам кўрсатишаётир.

О. АСАДОВА,
Жомбой райони.

Қуролдошлар, қайдасиз

Яқинда Ленинград шаҳрида Қизил Байроқ орденли 128-Псков ўқчи дивизиясининг ветеранлар совети ташкил этилди. Совет томонидан ҳозиргача 800 га яқин қуролдошлар излаб топилди ва уларнинг учрашуви ўтказилди. Бу тантанага бепоён Ватанимизнинг турли бурчакларидан ветеранлар ташриф буюрдилар. 35 йиллик айрилиқдан кейинги учрашув ниҳоятда ҳаяжонли ўтди.

Қизил Байроқ орденли 128-Псков ўқчи дивизияси ветеранлар совети қуролдош дўстларни излашни давом эттиради: 374, 533, 741-ўқчи полклари, 292-артиллерия полки, 267-химиявий муҳофаза роталари. Дивизия ветеранларининг навбатдаги учрашувини шу йил Ленинград шаҳрида ўтказиш мўлжалланмоқда.

Бизнинг адрес: Ленинград, 191011, Қизил Байроқ орденли 128-Псков ўқчи дивизияси ветеранлар совети.

Дивизия Ветеранлар Совети раиси ўринбосари:
ПАВЛОВ.

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ. Яқин кунларгача Фарғона районидаги «Фарғона» совхози далаларида об-ҳаво шароити ноқулайлиги туфайли картошкадан юқори ҳосил олиб бўлмайди деб ҳисобланар эди. Колхоз мутахассислари шу ерлик деҳқонларнинг ўз томорқаларидаги картошка етиштиришнинг кўп йиллик бой тажрибасини атрофлича ўрганиб, бу тажриба асосида картошка етиштиришди. Натижа кутилганидан ҳам зиёд бўлди. Эртанги картошканинг ҳар гектаридан 200 центнердан аъло сифатли маҳсулот қазиб олинди.

Мутахассисларнинг фикрига кўра кечки картошкадан ундан ҳам ошириб ҳосил олиниши кутилмоқда.

Матбуотда эълон қилинган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республикада картошкачиликни янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори бажарилиши тўғрисидаги қарорини чуқур ўрганиб чиққан совхоз миришкорлари картошкадан яна ҳам мўл ҳосил олиш, картошкачиликда илғор техника ва прогрессив технологияни қўллаш тадбирларини ишлаб чиқдилар. Айни кунларда хўжаликда ана шу тадбирлар асосида иш олиб борилмоқда. Суратда: илғор картошкачилик звеноси бошлиғи Ҳ. Баратова.

Г. Бойко фотоси. (ЎзТАГ.)

ДАШТ МЕҲРИГИЁСИ

СУРХОНДАРЁДА КЕНГ ҚАТОРЛАБ ПУШТАГА ЧИГИТ ЭКИШ ТАШАББУСКОРЛАРИДАН БИРИ АРАБАЛИ ДЎСТМУРОДОВ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛАМИЗ

Арабали ҳарбий хизматдан сўнг ота юртига — «Сурхон» совхозига қайтган куни ҳовлиси тўйхонага айланиб кетди. Бир ҳафтагача Кенжа оқсоқолнинг уйидан одам аримади. Арабали бир неча кун ором олгач, Шерободдаги қариндошлариникига жўнади. Тўғриси, меҳмондорчилик баҳонасида бўлажак қайлиғини кўриб келмоқчи эди.

Автобус Сурхон — Шеробод йўлига чиқиб олганидан сўнг Арабали қишлоқдоши Парда Абдужалиловни учратиб қолди.

— Йўл бўлсин? — деди Арабали унинг ёнига ўтираркан.

— Чўлга кетяпман, — деди Парда ака унинг қаддиқоматига ярашган формаси ва кўксини безаб турган нишонларга синовчан тикилиб.

— Чўлқувар бўлиб кетибсиз-да? — дея қизиқиб сўради Арабали. — Ахир бу ерда ҳам ишингиз яхши эди-ку!

— У ёқда ҳам ёмон эмас. Ҳаммамиз иссиқ жойимиздан жилишни истамасак, чўлни ким ўзлаштиради?

Арабали Парда акани яхши билади. Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, танасида душман ўқининг жароҳати бўлишига қарамасдан бир неча йиллар давомида «Сурхон» совхозида бўлим бошқарувчиси бўлиб ишлаган ва ипак пахта етиштиришда донг таратган. Мана, энди биляптики, у ҳам чўлқувар бўлиб юрган экан. Ёши бир жойга бориб қолган бўлса ҳам ҳали ўзини йигитлардек тутади. Арабалининг Парда акага ҳаваси келди.

Машина Етимқум довонига кўтарилганида, бепоён дашт кафтдагидек яққол кўзга ташланди. Арабали ўспиринлигида бу жойлардан кўп ўтган. У чўлнинг баҳор ва кузини жуда яхши кўрарди.

Арабали бир неча кундан кейин қишлоққа қайтди. Кўнглида Шеробод чўлига бориб янги ер очиш, чўлқувар бўлиш орзуси жўш урар эди. Арабали ниятини отасига айтди:

— Автобусда ҳамқишлоғимиз Парда акани кўриб ҳавасим келди.

Кенжа оқсоқол ўғлини даштнинг меҳригиёси тортаётганини кўриб қувонди:

— Ражабали аканг ҳам чўлни ҳавас қилиб юрибди. Ажаб эмас, сизлар ҳам чўлда шуҳрат топиб кетсаларингиз...

Эртасига Кенжа оқсоқол ўғилларига оқ йўл тилади. Ака-ука қўриқда ташкил этилган Ленин номли совхозга жўнадилар. Совхоз раҳбарлари уларни Алибой Менглибоев бошқарувчилик қилаётган бўлим ихтиёрига юбордилар.

Алибой ака уларни илиқ кутиб олди. Сўнг эндигина ташкил этилаётган Жўра Тўрақулов бошлиқ бригада даласига олиб борди.

— Мана, дастлабки аъзоларингиз. Жуда қобил, асл деҳқоннинг фарзандлари, — деб тайинлади Алибой ака бригадир Тўрақуловга.

Ражабали оддий ишчи, Арабали эса тракторчи бўлиб иш бошладилар.

Ўша йили Арабали далага чигитни ўзи экди. Ишлов беришни ҳам ўзи олиб борди. Ражабали эса сувчилик қилар, ғўзаларга сув тараганда, отаси тушунтиргандек жилдиратиб, тупроқни намга тўйдириб оқизар эди.

Дастлабки йили уларнинг бригадаси ҳар гектардан пландаги 12 ўрнига 22 центнердан ҳосил олди. Арабалининг ўзи машинада 180 тонна пахта терди.

1972 йили Ражабали қолоқ бригадага бошлиқ қилиб тайинланди. Арабали эса акасининг бригадасида тракторчилик қилди. Ерни экишга жуда яхши тайёрладилар. Ўша йили чўлқувар ака-укалар ҳосилнинг 90 процентини машиналарда териб олдилар. Ҳосилдорлик гектарига 29 центнерга етди. Мажбурият ортиғи билан бажарилди.

Ўғилларининг муваффақиятини кўрган Кенжа отанинг шодлиги чексиз эди. Лекин уруш жароҳати — танасидаги ўқ парчаси унга ҳамон азоб берарди... Кеч кузак эди. Кенжа оқсоқол ҳузурига фарзандларини чақириб, уларнинг барчасига бахт ва омад тилади...

Ота вафотидан сўнг Арабали укалари Мусурмонқул, Чори, Панжи ва Абдулғани билан оилавий бригада ташкил этди. Совхоз раҳбарларидан қолоқ бригада ерини сўраб олди. Ери машҳур пахтакор, СССР Давлат мукофоти лауреати, СССР Олий Советининг депутати Холмўмин Сафаров бригадаси ерлари билан уватдош эди.

— Ернинг тилини билган — эр, — деди Холмўмин ерга энгашиб бир қисм нам тупроқни кафти орасига оларкан. Уни роса пишитгач, худди лағмон чўзгандек икки учидан тортиб гапида давом этди. — Ана кўрдингми? Бу — қизил сақич. Ота-боболаримиз ундан чиройли сопол идишлар тайёрлаганлар. Ана шу тупроқ Шеробод кулоллари шуҳратини оширган. Ернинг тилини билиш керак, дейишимнинг боиси шу.

Арабали тажрибали деҳқон, дўсти Холмўмин айтганидек, ернинг «кўнгли»га қараб иш тутди. Унга етарли миқдорда ўғит солиб, экишга тайёрлади.

Шундай қилиб, оилавий бригада аъзолари 40 гектар ерга ингичка толали, 18 гектарга эса ўрта толали пахта уруғини экдилар. Яна Холмўмин Сафаров бригадасидан ибрат олиб, янгича суғориш усулини қўлладилар. Натижада чўлқувар ака-ука Дўстмуродовларнинг кузги хирмони салмоқли бўлди; улар ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил кўтардилар.

Мана, Арабали ўн бир йилдан бери ер очиб, пахта экмоқда. Янги ерда ҳосилдорликни 22 центнердан го 50 центнерга етказиб, ўзининг ҳалол меҳнати билан элда эътибор топди. Шу ҳурмат-эътибор рамзи ўлароқ кўксида орден ва медаллар ярақлаб турибди.

Бригада аъзолари бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажариш ташаббуси билан майдонга чиққан ўн бешлар ҳаракатига фаол қўшилиб, бу йил ҳосилдорликни гектарига 55 центнерга етказишга аҳд қилганлар. Бутуниттифоқ механизаторлар конкурсининг ғолиби, Сурхонда кенг қаторлаб пуштага чигит экиш ташаббускорларидан бири Арабали Дўстмуродов бу ишда етакчи.

Н. НОРМАТОВ,
Х. ХУДОЙҚУЛОВ.
Ленин йўли райони.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

ЗАМОНАМИЗНИНГ МУҲИМ ОМИЛИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев КПСС XXVI съездида КПСС Марказий Комитети номидан қилган Ҳисобот докладида илгари сурилган совет тинчлик ташаббуслари бутун дунёда тобора кенг қўллаб-қувватланмоқда. Турли мамлакатларнинг сиёсий ва жамоат арбоблари, матбуоти қайд этиб ўтаётганидек, съезднинг ташқи сиёсий программаси ҳозирги халқаро ҳаётнинг ғоят муҳим омили бўлиб, жўшқин 80-йилларда воқеаларнинг ривожига хайрли таъсир ўтказмоқда. АҚШ агрессив доиралари бошчилигидаги реакцион империалистик кучларнинг хатти-ҳаракати сабабли халқаро аҳвол кескинлашган бир шароитда бу айниқса муҳимдир.

ПРАГА. ЧКП Марказий Комитетининг органи — «Руде право» газетаси бош мақоласида қуйидагиларни ёзади: Чехословакия жамоатчилиги инсониятнинг порлоқ келажаги учун курашаётган холис ниятли барча кишилар КПСС XXVI съездида 80-йиллар учун қабул қилинган Тинчлик программасини қатъий қўллаб-қувватламоқдалар. Ана шу программа ҳозирги замоннинг жуда кескин проблемаларини ҳал этишга қаратилган тинчлик таклифларининг бутун бир комплексидан иборатдир.

Қуролланиш пойгасининг тўхтатилиши, ядро ҳалокати хавфининг бартараф этилиши кескинликни юмшатиш жараёнини чуқурлаштириш халқлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантиришга самарали таъсир ўтказган бўлур эди, деб уқтиради «Руде право» газетаси. Ҳозирги пайтда проблемаларни ҳал этишнинг амалий мулоқотдан бошқа оқилона усули йўқ.

ВАШИНГТОН. КПСС ва Совет давлатининг раҳбари Л. И. Брежнев XXVI съездда Яқин Шарқ можаросини адолатли ва реалистик асосда ҳар жиҳатдан бартараф этиш йўлларини коллектив бўлиб яна ҳалол излаш кераклигини таклиф этган эди. Мазкур таклиф ана шу кескин халқаро проблемани ҳал этиш йўлидаги муҳим ижобий қадамдир, деди Американинг нуфузли жамоат ташкилоти — «Шимолий Америка Фаластин конгресси»нинг ижрочи директори С. Арикап.

Биз, деди у ТАСС мухбирига, Л. И. Брежнев XXVI съездда билдирган фикрни, яъни 1967 йилда босиб олинган барча араб ерларини Исроил оккупация қилиб туришини тўхтатиш, фаластинлик араб халқининг даҳлсиз ҳуқуқлари, шу жумладан ўз давлатини барпо этиш ҳуқуқини қондириш йўли билангина Яқин Шарқда чинакам тинчлик таъминланиши мумкин, деган фикрни батамом қўллаб-қувватлаймиз. Яқин Шарқ муаммосини бартараф этишга ана шу принциплар асос қилиб олиниши керак, деб таъкидлади С. Арикап.

ХЕЛЬСИНКИ. Ядро қуроли ишлаб чиқарилишини ва тарқатилишини чеклашга, қуролланиш пойгасини тўхтатишга ва халқаро кескинликни юмшатиш жараёнини янада ривожлантиришга қаратилган совет тинчлик ташаббусларини Финляндия жамоатчилигининг кенг доиралари маъқуллаб, кутиб олдилар, деб ёзади Финляндия бинокор ишчилар касаба союзининг «Ракентая» газетаси. (ТАСС).

ҲАМКОРЛИК ТЎҒРИСИДАГИ ҲУЖЖАТЛАР ТЎПЛАМИ

«Каламкар пракашан» нашриёти «Ҳиндистон — Совет ҳамкорлиги» сарлавҳаси остида ҳужжатлар тўпламини нашр этди. Бу тўпламга Совет ва ҳинд раҳбарларининг икки мамлакат ўртасидаги муносабатларга бағишланган нутқларидан олинган парчалар, Ҳиндистондаги таниқли сиёсий ва жамоат арбобларининг мақолалари кирган. Тўплам тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Совет — Ҳиндистон шартномаси имзоланганлигининг 10 йиллигига бағишланган.

«Совет Иттифоқи билан дўстликка Ҳиндистон алоҳида аҳамият бермоқда», деб таъкидлайди Ҳиндистон ташқи ишлар министри Нарасимха Рао тўпламнинг сўзбошисида. Министр совет ва ҳинд халқларининг қимматли бойлиги бўлган икки мамлакат ўртасидаги муносабатларнинг «ғоят аҳамиятли эканлигини» уқтириб ўтади.

Совет — Ҳиндистон ҳамкорлиги, деб ёзади Ҳиндистон миллий конгресси ҳукмрон партиясининг бош секретари Ш. С. Мохапатра, социал-сиёсий системалари турлича бўлган давлатлар ўртасидаги алоқалар учун намуна бўлиб хизмат қилади. Муаллиф Совет — Ҳиндистон муносабатларини Осиёда тинчликнинг муҳим омили деб ҳисоблайди.

Таниқли жамоат арбоби, бир неча йил давомида Ҳиндистоннинг СССРдаги элчиси лавозимини эгаллаган И. К. Гужрал КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев Ҳиндистон — Совет дўстлигини мустаҳкамлашга жуда катта ҳисса қўшганлигини таъкидлайди. Л. И. Брежневнинг давлат арбоби сифатидаги тажрибаси, донишмандлиги ер юзининг турли районларида тинчликни сақлаб қолишга кўп жиҳатдан ёрдам берди. Кўпдан бери Ҳиндистон халқининг дўсти ҳисобланган Л. И. Брежнев Ҳиндистон — Совет муносабатларини ривожлантиришга катта ҳисса қўшди, деб ёзади И. К. Гужрал. Л. И. Брежневнинг 1973 ва 1980 йилларда Деҳлига қилган визитлари икки мамлакат ўртасидаги алоқалар тарихида муҳим босқич бўлди. (ТАСС).

СОЦИАЛИСТИК БУНЁДКОРЛИК ЙЎЛИДАН

Болгар халқининг ўн уч асрлик тарихида 1944 йилнинг 9 сентябри алоҳида ўрин тутади. Болгар халқининг содиқ фарзанди, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби Георгий Димитров ташаббуси билан 1942 йилда тузилган Ватан фронти барча антифашист, тараққийпарвар кучларни бирлаштирувчи марказ ролини бажарди. Мамлакатда фашизм зўравонлиги кучайган даҳшатли кунларда партизанлар ҳаракати авж олиб кетди, натижада Миллий озодлик армияси тузилди. Совет Қуролли Кучларининг 1944 йил ёзида Болқонга ғолибона чиқиб олиши натижасида болгар меҳнаткашлари ўз Коммунистик партияси раҳбарлигида қуролли қўзғолон кўтарди. 9 сентябрда социалистик революция ғалаба қозонди.

Болгария Компартияси раҳбарлигида, Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан яқин ҳамкорликда, халқнинг фидокорона меҳнати туфайли республикада социалистик қурилиш йилларида туб революцион ўзгартишлар амалга оширилди.

Ўтган йиллар ичида болгар халқи халқ хўжалигининг барча соҳаларида улкан ютуқларни қўлга киритди. Болгарияда майда ҳунармандчилик ўрнида йирик тараққий этган саноат вужудга келди. Болгария меҳнаткашлари БКП XII съезди қарорларини амалга ошириш учун меҳнат қилмоқдалар.

Совет Иттифоқи билан Болгария Халқ Республикаси ўртасидаги ҳар томонлама иқтисодий, илмий-техникавий ва маданий алоқалар кенгайиб бормоқда. 1980 йилда иккала мамлакат ўртасида товар айирбошлаш 1975 йилдагига нисбатан 1,8 баравар, 1970 йилдагига нисбатан деярли тўрт марта кўпайди. СССРнинг техникавий ёрдами билан ўтган йили Болгарияда 26 саноат корхонаси ва объект фойдаланишга топширилди. Бу йил яна йигирмага яқин корхона, цех ишга туширилади.

Совет Иттифоқи билан Болгария Халқ Республикаси, КПСС билан Болгария Компартияси ўртасидаги дўстлик алоқаларини оташин интернационализмнинг ёрқин намунаси дейиш мумкин. Марксизм-ленинизм пойдеворига қурилган интернационал дўстлик алоқалари кун сайин ривожланиб, иккала мамлакат иқтисодий ва социал ривожланишига хизмат қилмоқда. Совет Иттифоқи бошқа социалистик мамлакатлар каби халқ Болгарияси билан яқин интернационал алоқаларни янада мустаҳкамламоқда. Бунда Леонид Ильич Брежнев ва Тодор Живков ўртоқларнинг анъанавий учрашувлари катта роль ўйнамоқда.

Совет — болгар дўстлигининг мустаҳкамланишида Ўзбекистоннинг ҳиссаси катта. Тошкент области билан Хасково, Андижон области билан Ямбол округлари ўртасидаги дўстлик ва яқин ҳамкорлик алоқалари ажойиб самаралар бермоқда. Кўплаб болгар қурувчилари Муборак ва Газлида, янги ерларни ўзлаштиришда қатнашмоқдалар. Совет — болгар дўстлиги иккала мамлакат қурувчилари қўли билан қад кўтараётган янги иншоотларда, мактаб ва маданият муассасаларида, икки халқ фарзандлари номи билан аталган хўжаликлар, кўчалар ва мактабларда ўз аксини топгандир.

Совет кишилари қардош болгар халқини миллий байрами билан муборакбод этиб, унга янги жамият қуришда катта муваффақиятлар тилайдилар.

Н. ТОЖИБОЕВ,
тарих фанлари кандидати.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ПАРИЖ. «Пуэн» ҳафталиги Британия разведкасининг маълумотларига таяниб хабар беришича, ядро қуролларини ишлаб чиқарувчи покистонлик мутахассисларнинг бир группаси шу йилнинг бошидан буён Хитойда турибди. Группа Покистон биринчи атом бомбасини портлатишга тайёргарлик кўрмоқда. Бу бомба шу йил кузда Хитой территориясида синаб кўрилиши мумкин, деб уқтиради ҳафталик.

ПАНАМА. Сальвадор халқи билан бирдамлик Панама комитети дунёдаги барча ҳукуматлар ва халқларни бу мамлакатдаги ҳарбий граждан хунтанинг қонли фаолиятини кескин қоралашга ҳамда Фарабундо Марти номидаги Миллий озодлик фронти ва Сальвадор Революцион-демократик фронтини Сальвадор халқи хоҳиш иродасини чинакам ифода этувчи сифатида тан олишга чақирди.

Комитет бу ерда тарқатган баёнотда Мексика билан Франциянинг Фарабундо Марти номли Миллий озодлик фронти ва Сальвадор Революцион-демократик фронтини эътиборли сиёсий куч сифатида тан олишга қарор қилганлигини тўла қўллаб-қувватлашини изҳор этди.

Баёнотда таъкидланадики, бу фронтларнинг тан олиниши Вашингтон бошчилигидаги жаҳон империализмига қарши Сальвадор халқи курашини я[illegible] поғонага кўтаради.

КОБУЛ. Бандитлар ва террорчилар қўлида ҳалок бўлган ота-оналарнинг фарзандлари учун Афғонистон пойтахтида болалар уйи очилди. Бу ерда 40 нафар ўғил ва қиз бола бор. Давлат уларни боқиш ва тарбиялаш ишини батамом ўз зиммасига олди.

ТОКИО. Кнодо Цусин агентлиги мухбирининг Тайбэйдан [Тайвань] хабар беришича, Исроил, Жанубий Африка Республикаси ва Тайвань ядро қуролини ишлаб чиқишда ҳамкорлик қилмоқдалар. Агентлик Тайвань қонун чиқарувчи мажлисининг аъзоси Кан Нин-Сяннинг гапларига асосланиб, ана шу уч мамлакат «ҳозирги вақтда ядро қуролини ишлаб чиқишда ҳамкорлик қилишни кучайтирмоқдалар», деб уқтирмоқда. Исроиллик экспансиячилар, Жанубий Африка ирқчилари ва Хитой миллатчиларининг хатарли режалари ҳақидаги хабарлар ҳам парламент аъзосининг баёнотини расмий жиҳатдан тасдиқламоқда.

[ТАСС].

УЛАР КИМЛАРНИНГ ВАКИЛЛАРИ?

ВАРШАВА. (ТАСС). Гданьскда «Бирдамлик» съезди очилди. Шу касаба союз бирлашмасининг Польшадаги иқтисодий ва сиёсий турмушни издан чиқариш йўлидан қайсарлик билан бораётган ўнг раҳбарлари биз «Польша ишчилар синфининг манфаатларини кўзлаб» иш тутмоқдамиз, деб риёкорлик қилмоқдалар. Хўш, ишчилар номидан гапирмоқ учун Гданьскка кимлар йиғилди? Чет эллик журналистлар касаба союз бирлашмасининг раҳбар доираларидан олган маълумотларга кўра, съезд делегатларининг 89 проценти «Бирдамлик» аппарати штатидаги ходимлардир. Кос-кор контрреволюцион гуруҳлар 120, «мустақил Польша конфедерацияси» эса 70 «тарафдорга» эга. Съезд матбуот марказининг раҳбари М. Подгурчик мухбирларнинг шу саволига жавоб қайтариб, ишчилар озчилик бўлиб қолганлигини айтди. Аниқ қилиб айтадиган бўлсак, делегатлар орасида ишчилар 25 процентдан ҳам камроқдир.

Делегатларнинг состави доклад ва нутқларнинг асосий йўналишини, Гданьск съездининг халқ Польшасидаги социалистик негизларни қоралаш, ПБИПга, ҳукуматга, ҳокимиятнинг сайлаб қўйиладиган органларига хуружлар мамлакатнинг урушдан кейинги даврда эришган ютуқларини қоралаш йўлидаги уринишлардан иборат умумий вазиятни акс эттиради. Аввал бўлганидек касаба союз бирлашмаси ҳеч қандай амалий программани олға сурмаяпти, мамлакат дуч келаётган мураккаб проблемаларни ҳал этишга «Бирдамлик»нинг сўзда эмас, балки амалда қўшадиган ҳиссаси нимадан иборат бўлиши мумкинлигини белгилаб бермаяпти.

Шу билан бирга давлатга нисбатан тобора янги-янги талаблар, шу жумладан моддий талаблар масъулиятсизлик билан таърифлаб берилмоқдаки, уларни қондириш учун ресурс ва шарт-шароитлар йўқлиги ҳаммага тушунарли. Афтидан, мушкул аҳволни вужудга келтириш съезд корчалонларини жуда қониқтирса керак, чунки улар Польшада сиёсий ҳокимиятни босиб олиш мақсадини кўзламоқдалар ва меҳнаткашларнинг социалистик халқ давлатига бўлган ишончига путур етказишни истайдилар.

ЭРОН:

ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИ РАДДИЯСИ

Эрон ташқи ишлар министрлиги Америка ЮПИ информация агентлигининг хабарини рад этди. Ана шу хабарда Эрон Ислом Республикасининг бош прокурори Раббани-Амлаши президент Ражаи билан Бош министр Баҳонарни дафн этиш маросимида сўзлаган нутқининг мазмуни қўпол равишда бузиб кўрсатилган.

Жумладан, унинг «Америкапараст аксилинқилобчи гуруҳларга нисбатан зўр қатъият кўрсатиш керак» деган даъватини ЮПИ агентлиги мутлақо эътиборсиз қолдириб, бунинг ўрнига Банисадр четлаштирилганидан кейин мамлакатда 4 минг киши қамоққа олинди ва гўё РаббаниАмлаши улар устидан суд ўтказишни тезлаштириш тўғрисида ислом трибуналларига буйруқ берди, деб даъво қилди.

Бу — Ғарбнинг оммавий ахборот воситалари вакиллари Эрон раҳбарларининг нутқлари ва баёнотларининг моҳиятини бузиб кўрсатаётгани Эронда содир бўлаётган воқеаларнинг асл мазмунини бузиб талқин этувчи ғаразли ахборотларни босиб чиқараётгани асло биринчи воқеа эмас. Айни шундай айблар натижасида Теҳронда Америка барча информация агентликларининг бюролари ёпиб қўйилган эди.

(ТАСС).

ШОНЛИ САНА

Болгариядаги социалистик революция ғалабасининг 37 йиллиги муносабати билан 8 сентябрда Софияда меҳнаткашлар намояндаларининг тантанали йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда БКП Марказий Комитетининг Бош секретари, БХР Давлат Кенгашининг Раиси Т. Живков, мамлакатнинг бошқа партия ва давлат раҳбарлари иштирок этдилар.

БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, БКП Марказий Комитетининг секретари О. Дойнов ўз докладида бундай деди: болгар халқи БХРда социалистик жамият қуришга Совет давлати қўшган ҳисса учун Совет Иттифоқига, унинг шавкатли, халоскор армиясига қардошларча меҳр-муҳаббат ва миннатдорчилик туйғуларини изҳор этади. Халоскор Совет Армияси халқларни фашизмдан қутқарди, социалистик революциянинг ғалабасида болгар коммунистлари партиясига ва халққа ҳал қилувчи ёрдам берди.

Т. Живков ва Л. И. Брежнев ўртоқлар ўртасида Қримда ўтказилаётган анъанавий учрашувлар БХР билан СССР ўртасидаги қардошларча ҳамкорликни янада ривожлантиришга ва уларни ҳар томонлама яқинлаштиришга, социал тараққиётга, тинчликни сақлаб қолиш ва кескинликни юмшатишга муҳим ҳисса қўшмоқда. Халқимиз, деб таъкидлади О. Дойнов, Қрим учрашувларини зўр мамнуният билан қарши олмоқда ва бу учрашувларнинг натижаларини ғоят юксак баҳоламоқда.

БКП билан БХР КПСС XXVI съезди таклиф этган 80-йиллар учун Тинчлик программасини қўллаб-қувватламоқда.

БКП билан БХР социалистик ҳамдўстликдаги қардош партиялар ва мамлакатлар билан тўла бирликда Болқонда, Европада ва бутун ер юзида инсониятнинг тинчлиги ва тараққиёти буюк иши тантанасига ўз ҳиссасини қўшмоқда. БХР ер куррасидаги барча тараққийпарвар кучлар билан биргаликда кескинликни юмшатиш сиёсатининг ғалабасига, ялпи тинчликни ва хавфсизликни мустаҳкамлашга, давлатлар ўртасида тинч ва тенг ҳуқуқли ҳамкорликни ривожлантиришга бундан буён ҳам ўз ҳиссасини қўшаверади, деди нотиқ.

* * *

Шу куни бу ерда халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг таниқли арбоби Г. Димитров Мавзолейига гулчамбарлар қўйилди. Гулчамбар қўйиш маросимида Т. Живков, мамлакатнинг партия ва давлат раҳбарлари, ижтимоий-сиёсий ва оммавий ташкилотларнинг вакиллари қатнашдилар.

Халоскор Совет Армияси шарафига ўрнатилган монумент пойига ва фашизмга қарши курашда ҳалок бўлган қаҳрамонлар ёдгорлиги пойига гулчамбарлар қўйилди.

[ТАСС].

ИҒВОГАРЛИКНИ КУЧАЙТИРМОҚДАЛАР

«Нян Зан» газетаси қуйидагиларни ёзади: Пекиннинг экспансиячи доиралари энг қўпол усулларни — сиёсий тазйиқ кўрсатиш, қуролли иғвогарликлар, иқтисодий қўпорувчилик усулларини қўлланиб, Вьетнамга қарши иғвогарлик ҳаракатларини кучайтирмоқдалар.

Газета Хитой ҳарбийлари шу йил бошидан буён Хитой — Вьетнам чегарасида 1800 мартадан кўпроқ қуролли можаро чиқарганликларини, ХХР кемалари эса қарийб саккиз минг марта ВСРнинг территориал сувларига бостириб кирганлигини уқтириб ўтади. Хитойнинг ҳарбий самолётлари Вьетнамнинг чегара районлари осмонида разведка мақсадида учмоқда.

Буларнинг ҳаммаси, деб таъкидлайди «Нян Зан» газетаси, шу нарсадан далолат берадики, Пекиннинг ҳукмрон доиралари социалистик Вьетнамни тиз чўктиришдан, ВСРда социалистик ўзгартишлар ривожланишига, шунингдек Ҳинди—Хитой мамлакатлари халқлари билан дўстлик ва бирдамликнинг мустаҳкамланишига ҳалақит беришдан иборат ўзларининг жиноий ниятларидан воз кечганлари йўқ. Вьетнам халқи Пекин раҳбарларининг жиноий ҳаракатларини қатъиян қоралаб, бу ҳаракатларнинг дарҳол тўхтатилишини талаб қилмоқда. (ТАСС).

ТЭТЧЕРИЗМ ПОШНАЛАРИ ОСТИДА

XVIII асрда Жонатан Свифт консерваторларни «юқори пошна тарафдорлари» деб атаганди. Партиянинг бугунги етакчисига нисбатан олсак, буюк инглиз ҳажвчисининг таърифи кечагидан кўра янада истеҳзоли жаранглайди. Устига-устак консерваторлар раҳбарлиги бу пошналар билан қайси томонга юришни борган сари камроқ тасаввур қилмоқдалар.

Бу айниқса экономикага тегишли. Ҳукмронлик муддатининг ярми ўтган бўлишига қарамай, ҳукумат мамлакатнинг хўжалик аҳволини маънили бир баҳолашдан ожиз.

Масалан, молия министри Жеффри Хау яқиндагина «иқтисодий инқироз тугади», деб таъкидлаб жамоа палатасини хурсанд этганди. Министр юзидан мамнунлик белгилари кетиб улгургани ҳам йўқки, унинг фикрлари рад этилди. Оппозиция томониданми? Йўқ, ўз лагеридаги икки нуфузли киши томонидан.

Аввал консерватив партия раиси ва етакчи инглиз саноатчиси лорд Торникрофт ғалаён бошлади. Радио орқали берилган интервьюда у бундай деб огоҳлантирди: «Экономиканинг бугунги аҳволи ҳеч қандай оптимизмни талқин этмайди. У чуқур инқироз билан характерланади. Ҳамма ерда иш жойларининг қисқартирилиши давом этмоқда. Ҳеч нарса барқарор эмас...»

Тез орада консерваторларнинг жамоа палатасидаги раҳбари Фрэнсис Пим лорднинг фикрига қўшилди. Унинг мулоҳазасида ҳукуматга нисбатан аниқ хавф сезилиб турибди: «Келтирилган қурбонлар бекор эмаслигини англатувчи белгилар юзага келмас экан, Британия халқи бундан кейинги даврда инқироз оқибатларига чидаб туриши амримаҳол».

Бу иборадан сўнг Тэтчер хоним учун у ҳозирда отпускасини ўтказаётган Корнуэлл бурнининг гўзалликлари анча нурсизланиб қолди, деб ўйлаш даркор. Бош министрга қилинган ҳужум аслини олганда унинг иқтисодий сиёсатига нисбатан қилинган ҳужумдир. Инглизларни икки ярим йилдан бери гўёки «яқин ўртада» экономикани қайта вужудга келтириш сабаби билан қимматчилик ва ишсизлик тошқинига чидашга кўндириб келаётган бош министр бўлмай, ким ахир. Бемор киши соғайиб кетишидан аввал тангликни бошидан кечириши зарур, деб ишонтиради у. Юқорига чиқиб олиш учун пастга, қиялик бўйлаб интилиб тезлик олмоқ керак.

... Бироқ бемор жон бермоқда. Британия саноат конфедерациясининг энг сўнгги докладида берилган қайғули баҳо қуйидагича: «Саноат ишлаб чиқариши ҳамон чуқур тушкунликни бошдан кечирмоқда. Яқин келажакда эса унинг яхшиланишига ҳеч қандай умид йўқ». Конфедерация янада аниқ маълумотларни келтириши мумкин эди: 1979 йилдан, яъни консерваторлар партияси ҳукмронлик қила бошлагач, ишлаб чиқариш 20 процент пасайди. Бироқ ўз ярасига туз сепиш кимга ёқади?

Анча нуфузли ташкилот бўлган «Экономист» журналининг «разведка қилиш» деб аталмиш бўлими тайёрлаган яна бир доклад эса 1984 йилга бориб ишсизлар сони 4 миллион кишига етишини, инфляция икки хонали рақамдан иборат бўлиши ва аҳолининг реал даромади тез суръатлар билан қисқаришини башорат қилмоқда. Тез суръатлар билан дегани нимаси? Инглизлар аллақачондан бери ўз чўнтакларига қирғин келтирадиган суръатлар ҳақида тасаввурга эгадирлар. Фақат ўтган йилнинг ўзида товарлар ва хизмат кўрсатишнинг чакана баҳоси 50 процентга ортди.

Ваҳолонки янги парламент сайловлари узоқ эмас. Сайловчиларни энди қуруқ ваъда билангина туйдириб бўлмайди. Уларни ўзлари овоз берган иқтисодий сиёсат меваларидан баҳраманд этмоқ зарур, акс ҳолда уни хато деб топиб, ўзга йўл танламоқ даркор.

Лорд Торникрофт ва Фрэнсис Пим, иккинчи йўлни танлашга оғишаётганга ўхшайди. Консерваторлар лагери лейбористлар қароргоҳи билан қиёслаганда, қанчалик монолит бўлмасин, бугунги кунда у чуқур танглик билан яраланган. Унинг ажралиши ҳақида гапирмоқдалар. Аслини олганда бу ҳодисани бош министр ва унинг энг яқин ҳамфикрларининг яккаланиб қолиши, деса бўлади. Мамлакат молия-саноат казо-казолари ўзларининг узоқни кўра биладиган консерватив вакиллари фикри орқали «тэтчеризм»нинг иқтисодий амалиётига ишончсизлик билдирмоқдалар. Сайловчиларнинг етарлича овозига эга бўлиши шубҳа остида қолаётган Тэтчер хоnimнинг йўлбошчи сифатидаги мавқеи бу доираларда ҳавотирланиш туйғуларини уйғотмоқда.

Тўғри, бош министр ҳали ўз партиясидаги ғалаённи бостиришдан умидини узгани йўқ. Гўёки у сентябрь ойига планлаштириб қўйган «узун пичоқлар тунлари» ҳақида гап-сўз юритмоқдалар. Уни танқид қилганларнинг кўпчилиги лавозимларидан кетишлари мумкин, деб ҳисоблашяпти. Лорд Торникрофт, лорд Фрэнсис Пим, матбуот қўриқчиси, лорд Ян Гилмур ва қишлоқ хўжалик министри Питер Уокерлар энг муқаррар қурбонлар рўйхатига бошчилик қилмоқдалар.

Мамлакатни унинг салобатли ишсизлиги ва қашшоқлиги билан, бироқ алангаланаётган автобуслар ва синган витриналарсиз «ўртача» капитализм йўлига қайтаришдан манфаатдор бўлган Британиянинг ҳукмрон синфини бундай «чанги қоқиш» тинчлантирадими, йўқми, номаълум. Қолаверса у ерда, юқорида сайланиши мумкин бўлганлар топилади. Буюк Британияда яқингинада тузилган социал-демократлар партияси консерваторлар иқтисодий сиёсатига қаршиликка камроқ учрайдиган шакл беришга тайёрдир.

Англия меҳнаткашларининг ўзга иложи йўқ. Жонатан Свифт давридаги каби, инглиз буржуа партиялари бир-биридан асосан «пошналарининг баландлиги» билангина фарқ қилади. Нима бўлганда ҳам, ана шу пошналар ишчиларнинг ҳаётий манфаатларини оёқ ости қилмоқда.

Лондон.

Владимир СИМОНОВ.
(АПН).

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

● **ЖДАНОВ**

«Азовсталь» заводи металлурглари дастурхонига етказиб берилаётган ҳар беш тонна янги гўштнинг бир тоннаси корхонанинг ёрдамчи хўжалигида етиштирилмоқда. Бу ерда иккита механизациялашган ферма бўлиб, мингта чўчқа боқилмоқда ва улар озиқ-овқат чиқиндилари билан парвариш қилинмоқда. Чўчқалар бир кеча-кундузда салкам 500 граммдан семирмоқда.

● **УЛЬЯНОВСК**

Шаҳардаги автомобиль заводида халқ китоб магазини очилди. Область китобсеварлар жамиятининг уч мингдан ортиқ аъзоси меҳнат қилаётган корхонада халқ китоб магазини ишида қатнашиш истагини билдирган кўпгина кишилар топилди. Жамоатчилик асосида ишловчи китоб тарқатувчилар ҳафтада икки марта китобларни бевосита цехларнинг ўзига олиб келадилар. Тушки танаффус вақтида қизил бурчакларда одамлар гавжум бўлади, улар янги китобларни бажонидил харид қиладилар. Шаҳардаги заводларда, қурилишлар ва ўқув юртларида ўнлаб халқ китоб магазинлари ва жамоатчилик асосида ишловчи китоб дўконлари бор. Китоб тарқатувчилар «Ҳар бир хонадонда Ленин китоби бўлсин!» деган шиор остида иш олиб бормоқдалар. Яқинда ўтказилган сиёсий китобларни тарғиб қилиш ойлиги давомида 50 мингдан ортиқ Ленин асарлари тарқатилди. (ТАСС).

САНЪАТ ОЛАМИДА

ЁРҚИН ҲАЁТ САҲИФАЛАРИ

Машҳур Потемкин зинапояси ҳамда Одесса опера ва балет театри «Узбекфильм» кинематографиячиларининг суратга олиш майдонларига айланди.

СССР халқ артисти Ш. Аббосов раҳбарлигидаги ижодий группа бу ерда кўп серияли «Оловли йўллар» тарихий-биографик эпопеянинг иккинчи қисмини яратиш устида иш бошлади. Эпопея ўзбек халқининг атоқли фарзанди, исёнкор шоир Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийга бағишланган.

— Томошабинлар фильмнинг дастлабки сериялари билан танишганлар, бутун эпопея эса ўн олти сериядан иборат бўлади, дейди режиссёр. Биз Одессада Ҳамза 1913—1914 йилларда шу шаҳарда бўлиши билан боғлиқ бўлган сюжетларни суратга оламиз. Бу ерда у яширин революцион ташкилот билан мустаҳкам алоқа боғлаган, марксча адабиётни Варнадан Россияга пинҳона келтиришда қатнашган эди. Курашчи шоирнинг синфдош қардошлар — рус ва украин пролетарлари, бошқа халқларнинг намояндалари билан дўстлигини тасвирловчи воқеалар фильмнинг бадиий тўқимасига киритилади.

Фильм Ҳамзанинг шогирди — ёзувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони К. Яшин, москвалик драматург Б. Привалов ва Ш. Аббосов ёзган сценарий асосида суратга олинмоқда. Бош ролни Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ў. Алихўжаев ўйнамоқда.

(ТАСС мухбири).

ҲАВАСКОРЛИК ФИЛЬМЛАРИ КОНКУРСИ

Ҳаваскорлик фильмлари республика конкурсининг якунловчи босқичи ниҳоясига етди Конкурс Бухородаги Абу Али ибн Сино номли маданият саройида ўтди. Ўзбекистон ўтга чидамли ва қийин эрийдиган металлар комбинатининг ишчилар сулоласи тўғрисида ҳикоя қилувчи «Зиёдулла аканинг табассуми» лентаси («Қотишма» киностудияси, Чирчиқ), «Средазмебель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг илғор ишчиси тўғрисида ҳикоя қилувчи «Жалил Розиқовнинг бир куни» («Спектр» студияси, Тошкент), шу йилги ноқулай келган баҳор оқибатларини тугатиш тўғрисида ҳикоя қилувчи «Мардлик» (Андижон областининг Хўжаобод районидаги «Самоцветы» киностудияси) ва ҳаваскор авторларнинг бошқа картиналари кўрик дипломлари ва совринлари билан тақдирланди.

Москва, Украина, Озарбайжон ва бошқа қардош республикалардан келган киноҳаваскорлар конкурс меҳмони бўлдилар. Уларнинг асарлари конкурсдан ташқари намойиш этилди.

(ЎзТАГ).

ЭЛ СОҒЛИҒИ — ЮРТ БОЙЛИГИ

МАДАДКОРЛАР

ШИФОКОРЛАР МАВСУМГА ШАЙ

Фарғонада пахта йиғим-терими мавсумида қишлоқ меҳнаткашларига медицина-санитария хизматини ташкил этувчи область штаби тузилди. Область соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири, республикада хизмат кўрсатган врач Ғ. Мирзаев бошчилик қилаётган бу штаб йиғим-теримнинг биринчи кунидан то охиригача актив фаолият кўрсатиб, қишлоқ меҳнат аҳлининг барча қатламларига малакали медицина хизмати кўрсатишни таъмин этади. Худди шундай штаблар районларда ҳам ташкил этилди.

Аниқ белгиланган тадбирларга кўра теримнинг дастлабки кунидан бошлаб область штаби ҳузурида 4 та махсус медицина-санитария бригадаси иш бошлайди. Бу бригадалар составида областнинг етакчи медицина муассасаларининг малакали мутахассислари, тажрибали шифокорлари бор. Улар бевосита пахтакорлар ҳузурида бўладилар, дала шийпонлари, боғча-яслилар ҳамда ошхоналар санитария ҳолатини яхшилаш юзасидан конкрет ёрдам кўрсатадилар, қишлоқ ва участка касалхоналари, медицина пунктларининг кундалик ишларини тўғри ташкил этиш борасида амалий ёрдам берадилар.

Пахтакорларга қулайлик яратиш, уларга бевосита даланинг ўзида хизмат кўрсатишни таъминлаш мақсадида районларда 65 та кўчма амбулаториялар ташкил этилди. Бундан ташқари область шаҳарлари шифохоналарининг врач ва ўрта медицина ходимлари терим мавсумида қишлоқ шифокорлари сафини тўлдирадилар. Ҳозирги кунда область қишлоқларида ишлаб турган 539 фельдшер-акушерлик пункти, 169 амбулатория-поликлиника, 33 соғломлаштириш пунктлари, ўнлаб дорихоналар ва бошқа медицина муассасалари ҳам йиғим-терим мавсумида ўз иш вақтларини пахтакорлар учун қулай муддатларга мослаштириб ташкил этадилар.

Бир сўз билан айтганда, областнинг 3,5 мингдан зиёд врачлари, 14 мингдан кўпроқ фельдшер ҳамда ҳамширалари масъулиятли палла — пахта йиғим-терими мавсуми учун пухта белгиланган тадбирлар асосида иш кўриб, Фарғонанинг 600 минг тонналик улкан «оқ олтин» хирмонини бунёд этишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

О. ҲАКИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЧАРОҒОН ҚИШЛОҚЛАР

Бугунги ўзбек қишлоғини мактаб ва маданият саройларисиз, кинотеатр ва маиший хизмат кўрсатиш уйларисиз, касалхона, стадион ва болалар боғчаларисиз, шинам уй-жой ва серфайз, асфальтланган кўчаларсиз тасаввур этиш қийин. Фарғона область Ленинград районидаги Энгельс номли колхозда ҳам маданий-маиший объектлар қурилишига устахона, ферма ва омборлар барпо этишдан кам аҳамият берилмаётгани боиси шунда. Айни чоғда қишлоқ меҳнаткашларига малакали тиббий ёрдам бериш, уларга маиший хизмат кўрсатиш даражасини оширишга ҳаракат қилинмоқда. Пахта йиғим-терими олдидан кўчма медицина бригадалари ташкил этилди. Суратларда: чапда — район касалхонасининг бўлим мудири, педиатр Анорхон Ҳайдарова билан ҳамшира Саодат Ҳамидова болаларни профилактика мақсадида кўрикдан ўтказишмоқда. Ўнгда — колхознинг янги чорвачилик комплекси умумий кўриниши.

А. Мирзажонов фотолари. (ЎзТАГ).

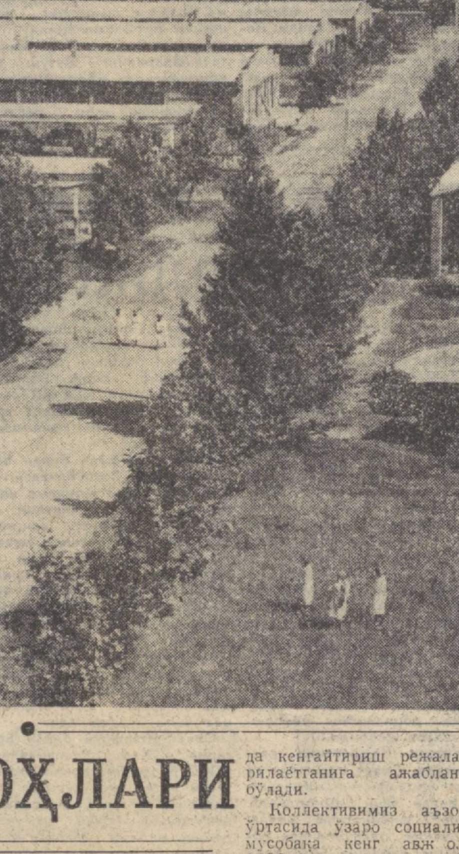

ЎЛКАМИЗ ОРОМГОҲЛАРИ

ЧОРТОҚ — ШИФО МАСКАНИ

Чортоқдаги 130 гектар ерни эгаллаган санаторийнинг қоқ ўртасидан Чортоқсой оқиб ўтади, ёнида иккита сунъий кўл. Табиат янада кўркамлашиб, бирэм ажиб манзара кашф этганки... Ҳар бири икки қаватли 12 та ётоқхона, ванна ва даволаш корпуслари, қўш ошхона, чойхоналар, клуб, ёзги кинотеатр ва бошқа корпусларимиз офтоб нури ўтмас салқин дарахтзор ичида жойлашган.

Ҳозирги кунда минг киши йўлланма билан, 400 дан зиёд киши эса қатнаб даволанмоқда. Бу ерда бир йилда 17 мингдан ортиқ меҳнаткашлар даволаниб, мириқиб дам олиб меҳнат қучоғига қайтадилар. Унинг минерал суви шифобахшлиги билан шуҳрат қозонган. Лекин бу ерда балчиқ, парафин билан даволаш, массаж, физиотерапик аппаратлар ҳамда даволаш физкультураси қўлланиш ҳам беморларни дарддан фориғ этишга хизмат қилмоқда. Муолажа самарадорлиги 98 процентлиги айниқса дам олувчиларга хуш келмоқда.

Мамлакатимизнинг турли чеккаларидан келган дам олувчиларга 500 га яқин медицина ва бошқа мутахассислар намунали хизмат кўрсатишмоқда. Врачларимиздан Ўктамхон Нишонова, медицина ҳамшираларидан Майрамхон Жўраева, Ҳолида Расулова, санитаркалардан Маҳбуба Жўраева, Дилором Ҳамдамова дам олувчиларга жуда ибратли хизмат кўрсатишяпти.

Партия ва ҳукуматимиз кейинги йилларда меҳнаткашлар сиҳат-саломатлигини муҳофаза этиш, уларга малакали тиббий ёрдам кўрсатиш, дам олишини тўғри ташкил қилиш хусусида айниқса катта ғамхўрлик қилмоқдалар. Шу сабабли ҳам ўн биринчи беш йилликда жумладан бизда болалар учун махсус корпус қуриш, мавжудларини реконструкциялаш, даволаш базасини янада кенгайтириш режалаштирилаётганига ажабланмаса бўлади.

Коллективимиз аъзолари ўртасида ўзаро социалистик мусобақа кенг авж олган. 1980 йилги социалистик мусобақа якунига кўра у ВЦСПС кўчма Қизил байроғи ва дипломи билан тақдирланди. Бу мукофот коллективимизни янги куч ва ғайрат билан меҳнат қилиб, даволанувчиларга хизмат кўрсатишни янада яхшилашга чорламоқда.

М. МИРСАИДУЛЛАЕВ,
Наманган областидаги «Чортоқ» санаторийсининг бош врачи.

Илм-фан оламида

МАГНИТЛАНГАН СУВ САМАРАЛАРИ

Магнитланган сувни технологик циклга жорий этиб, қўшимча маблағ сарфламай, каттагина иқтисодий самара олиш мумкин. Магнитланган сувдан фойдаланиш сув қайнатиладиган қурилмалардаги қуйқага қарши курашда ёрдам беради, бетоннинг пишиқлиги ва совуққа чидашини оширади, дон ва сабзавот ҳосилдорлигини кўпайтиради, паррандачилик фабрикаларининг маҳсулдорлигини оширади.

Сув ва сув системаларига магнит билан ишлов беришга бағишлаб яқинда Москвада ўтказилган IV Бутуниттифоқ кенгашининг қатнашчилари буни тасдиқладилар. Мамлакатдаги 18 министрликнинг тадқиқот институтлари ва корхоналари вакиллари шу янги соҳадаги изланиш натижаларини маълум қилдилар. ТАСС мухбири В. Овчаров кенгаш ташкилот комитетининг раиси, РСФСРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби, техника фанлари доктори В. И. Классен билан учрашиб, у билан суҳбатлашди.

— Магнитланган сувнинг ғаройиб хусусиятлари мутахассисларнинг ва илм-фандаи узоқ кўпгина кишиларнинг диққат эътиборини ўзига ҳамон жалб қилмоқда. Бугунги кунда шу проблема аҳволини қандай таърифлаш мумкин!

— Бундан аввал ўтказилган шундай кенгашдан бери ўтган етти йил ичида кўп нарсалар яхши томонга ўзгарди. Сув системаларига электромагнит ишлов бериш халқ хўжалигининг янги соҳаларида қўллана бошлади. Магнит аппаратларни чиқариш кўпайди. Саратов ГРЭСи, Ростов ТЭЦида ва бошқа корхоналарда қуйқага қарши курашда магнит билан ишлов берилган сув қўллаш борасида тажриба орттирилди. Майда қозонхоналарнинг ўзидагина шу тахлитда йилига 5 миллион тонна чамаси ёқилғини тежаш мумкин. Кема буғ генераторларини магнитланган сув ёрдамида коррозиядан ҳимоя қилиш борасида янги-янги маълумотлар вужудга келди. Бетон тайёрлашда катта самара олиш — унинг пишиқлигини ошириш ва 10 процент цементни тежаш мумкин. Масалан, 1972-1979 йилларда «СаратовГЭСстрой» корхоналарининг ўзидагина шу йўл билан 50 минг тоннадан кўп цемент тежалди.

Шу йўналишлардан ташқари минерал ўғит заводлари, нефть металлсозлик саноати, енгил саноат, озиқ-овқат саноати ва бошқа саноат тармоқларининг иш кўрсаткичларини ошириш имкониятлари равшанлашиб қолди. Қишлоқ хўжалик ва паррандачилик соҳасида ўтказилган катта кўламдаги тажрибаларнинг натижаларини айтиб ўтиш лозим. Масалан, экинга бериладиган сув магнитавий ишловдан ўтказилганда донли экин ҳосилдорлигини 17-20 процент оширишга имкон берди, катта-катта теплицаларда сабзавот ҳосилдорлиги анча кўпайди. Орехово-Зуево, Воронеж ва Томилин паррандачилик фабрикаларида ўтказилган экспериментларнинг кўрсатишича, ичимлик сувни магнитлаш натижасида тухум олиш 8 процент кўпайган. Медицинада ҳам қизиқарли натижалар олинган.

Аммо сув системаларини электромагнит активация қилишни жорий этиш кўнгилдагидек чиқаверади, деб бўлмайди. Москвадаги Войков номли чўян қуйиш заводи қуйқага қарши курашда ишлатиладиган чоғроқ аппаратларни йилига 40-45 мингтадан тайёрлаб бераётган, Чебоксарида эса 5 мингтагача бир мунча йирикроқ агрегатлар ишлаб чиқарилаётган бўлса-да, бу етарли эмас.

— Эҳтимол булар бу ғаройиб ҳодиса механизмининг негизлари ҳамон очилмаганлигига боғлиқдир!

— Дарҳақиқат, бу жараённинг назарияси ҳали яратилгани йўқ ва баъзи олимлар магнитланган сув таъсир механизми очилмаганлиги амалий натижаларга эришиб бўлмаслигини асослайди, деб ҳисоблаб келмоқдалар. Йиғилган экспериментал маълумотлар чуқур назарий тадқиқотларни ривожлантиришга ҳалақит бермай, аксинча бундай тадқиқотларга яхши замин бўла олади. Ҳозирча баъзи олимлар назарияни излашга эмас, балки проблемани ривожлантириб бўлмаслигини асослашга эътибор бериб келаётганликларини эътироф этиш керак.

— Янги илмий-техник йўналиш истиқболлари тўғрисида нималар дейсиз!

— Айтилган тўсқинликларга қарамай тараққиёт бўлиши шубҳасиздир. Кишини ҳайратда қолдирадиган иккитагина рақамни айтиб ўтаман, холос. Бу соҳадаги мақолалар икки мингтадан ошиб кетди. Мамлакатдаги юзлаб лабораториялар бугунги кунда магнитланган сув ажойиботларини ҳар томонлама тадқиқ этмоқда. АҚШ, Буюк Британия, Швеция, Бельгия, бошқа мамлакатларда ҳам шундай ишлар қилинмоқда. Эндиликда сув системаларига электромагнит ишлов бериш программаси бунёдга келиш босқичидан ўтиб бўлди, дейиш учун ҳамма асос бор. У халқ хўжалигини ривожлантирувчи муҳим резерв сифатида яққоллашиб бормоқда ва фан олдига янги-янги масалалар қўймоқда. Бу иш ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга муҳтождир.

СПОРТ

БОКС БЎЙИЧА СССР ЧЕМПИОНАТИ

КЎНГИЛЛИ ДАМ ОЛИШ

Чемпионлик учун курашаётган «чарм қўлқоп» усталари ўтган куни ҳал қилувчи баҳслар олдидан дам олишди. Мамлакатимизнинг турли шаҳар-қишлоқларидан ташриф буюрган боксчиларнинг мароқли дам олишлари учун барча имкониятлар яратилди. Ишлаб чиқариш корхоналарининг комсомол ташкилотлари ўзлари оталиққа олган команда аъзоларининг кўнгилли ҳордиқ чиқаришлари учун кўмаклашдилар.

Спортчилар республика пойтахтининг тарихий, маданий ва диққатга сазовор жойларида бўлдилар. Жумладан, В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиали экспонатлари билан танишдилар, Тошкент метрополитени станцияларини томоша қилдилар. Шаҳар чеккасидаги манзилгоҳ ерларни кўздан кечиришди. Чирчиқ дарёси соҳилларида дам олиб, яхши таассуротлар билан қайтдилар. Кеча эса кучли боксчилар ўртасида ҳал қилувчи баҳслар ўтказилди.

БАҲСЛАР, МАРРАЛАР, ҒОЛИБЛАР

● СУВ СПОРТИ. Югославиянинг Сплит шаҳрида Европа чемпионати мусобақалари давом этмоқда. СССР ватерполчилари терма командаси Венгрия (8:8), Югославия (9:5) ва Испания (10:7) коллективлари билан учрашиб, бешта очко жамғарди. Совет терма командаси составида Москва Олимпиадасининг чемпиони, тошкентлик Эркин Шагаев ҳам иштирок этмоқда. Тошкентлик мамлакат чемпиони Лариса Белоконь эса 100 метрга брасс усулда сузишда учинчи ўринни эгаллади.

● ХОККЕЙ. «Канада кубоги» учун шайбали хоккей бўйича ўтказилаётган мусобақалар ниҳоясига етмоқда. Эртага ярим финал баҳслари бошланади. Бунда 7 тадан очко тўплаган Канада ва СССР, 4 тадан очко жамғарган АҚШ ва ЧССР коллективлари соврин учун курашни давом эттирадилар.

● ЧИМ ХОККЕЙ. Тошкент областининг «Политотдел» колхозида қизлар ўртасида ўтказилаётган Бутуниттифоқ турнирининг финал ўйинлари якунланмоқда. Ҳал қилувчи учрашувда 6 тадан очко тўплаган Андижон ва «Политотдел» командалари учрашадилар.

● СПАРТАКИАДА. Ҳунар-техника билим юртлари ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XVI спартакиадаси давом этмоқда. Ҳозир футбол, бокс, бадиий гимнастика бўйича мусобақалар ўтказиляпти. Москвада ўтказилаётган боксчилар баҳсида тошкентлик Р. Сулаймонов, С. Наргужин, Ф. Яковлевлар дастлабки учрашувларни муваффақиятли бошлашди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Горнчилар, қаердасиз! 10.35 — Бемаврид имтиҳонлар. Бадиий фильм. 11.45 — Концерт. 12.35 — М. Сарьян ижодига бағишланган кўрсатув. 13.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.10 — Шахмат мактаби. 16.40 — Телевизион музикали фильм. 17.10 — Мураббий. Тележурнал. 17.40 — Сув спорти бўйича Европа чемпионати. 17.55 — Концерт. 18.30 — Илғор тажриба — умумхалқ мулки. 19.00 — Мультфильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Хоккей. Канада — СССР. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли фильм. 22.50 — Дунё воқеалари. 23.05 — Бокс бўйича СССР чемпионати. Финал.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильм. 10.05 — Испанча сўзлашинг. 10.35 — Умумий биология. 11.05 — Ҳунар-техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади. 11.35 — Ўқув кўрсатуви. 12.05 — Испанча сўзлашинг. 12.40 — Музика. 13.10 — Сиз яратган боғ. 13.40 — Ўқув кўрсатуви. 14.10 — Мактаб ва ижодиёт. 14.40 — Ўқув кўрсатуви. 15.10 — Табиатшунослик. 15.30 — Иван тентак қандай қилиб мўъжиза кетидан юрди. Бадиий фильм. 16.50 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Ҳужжатли фильм. 19.45 — Уруш ва тинчлик. Романдан парчалар. 20.30 — Ҳужжатли фильм. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Бўрилар орасида ёлғиз. Бадиий фильм. 4 серия.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Жамиятшунослик. 12.00 — Телефильм. 12.30 — Фалсафанинг асосий масаласи. 13.00 — Фонарик. 13.30 — Икки солдат ҳақида қисса. Бадиий фильм. 18.30 — Қўғирчоқ фильм. 18.30 — Ёшлик. 19.00 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 19.30 — Ахборот. 19.45 — Аладдий театр. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Яна нон ҳақида. 22.35 — Алёшканинг севгиси. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-II. 18.05 — Болалар учун фильм. 18.20 — Телефильм. 19.00 — Теннис. Ўзбекистон биринчилиги. 19.30 — Концерт. 20.00 — Янгиликлар. 20.15 — Менинг тақдирим. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Марказий телевидениенинг IV программаси.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — М. Ҳасанова ва Ғ. Ёқубовлар куйлайди. 9.35 — Самарқанд область Ургут район «Бешқарсақ» ансамблининг концерти. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Чорвадорлар учун эшиттириш. 14.00 — Пахта йиғим-теримини қисқа муддатда ва юқори сифат билан ўтказайлик. 15.00 — Олис масофаларда ва мураккаб шароитларда хизмат қилаётган гидрометеостанциялар ходимлари учун эшиттириш. 18.15 — Ёшлик. 19.25 — Танбур наволари. 20.50 — Революция жангчиси. 21.00 — М. Турсунзода. Жонгинам. Поэмадан боблар. 21.20 — Тошкент метрополитени қурувчилари учун концерт. 22.30 — Радиотинглювчиларнинг талабларига биноан концерт. 23.15 — Дам олиш концерти.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ИНСТИТУТИ

1981—1982 ўқув йили учун

СИРТҚИ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Сиртқи тайёрлов бўлимига илғор колхозчилар, ишчилар ва СССР Қуролли Кучлари сафидан запасга бўшатилганлар колхоз, совхоз ва ҳарбий қисм қўмондонлиги йўлланмаси билан қабул қилинади.

Ўқишга кирувчилар ўрта мактабни тамомлагандан сўнг йўлланма бераётган хўжаликда камида бир йил иш стажига эга бўлишлари керак.

Институт ва институт филиали қуйидаги ихтисослар бўйича мутахассислар тайёрлайди: агрохимик-тупроқшунослар, агроном-дала мудирлари, селекционер-уруғчилар ва шоликорлар, сабзавот-мева етиштирувчилар, усти ёпиқ жойда сабзавот етиштирувчилар, ўсимликларни ҳимоя қилиш бўйича агрономлар, пиллакорлар, ўрмон хўжалиги инженерлари, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши экономист-ташкилотчилари, қишлоқ хўжалигида бухгалтерия ҳисоби бўйича экономистлар, кенг профилли зооинженерлар.

Сиртқи тайёрлов бўлимига кирувчилар: ректор номига ариза, белгиланган намунадаги йўлланма, ўрта маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), сўнгги иш жойидан корхона раҳбари, партия ва жамоат ташкилотлари томонидан тасдиқланган характеристика, СССР Қуролли Кучлари сафидан запасга бўшатилганлар учун йўлланма (ҳарбий қисм қўмондонлиги томонидан тасдиқланган бўлиши керак), медицина справкаси (286-форма), 8 та фотосурат (3х4 см. ҳажмда), меҳнат дафтарчасидан (колхоз дафтарчасидан) кўчирма (маъмурият томонидан тасдиқланган) **топширадилар.**

Аризалар — 20 сентябргача қабул қилинади.
Суҳбат — 20 сентябрдан 25 сентябргача.
Қабул 25 сентябрдан 30 сентябргача ўтказилади.
Ўқиш муддати — 10 ой.
Машғулотлар — 1 октябрдан бошланади.

Мурожаат учун адрес: 700183, Тошкент шаҳри, 183-алоқа бўлими. Телефон: 62-23-02.

ТЕЛЬМАН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

11 сентябрдан бошлаб

ЧЕХОСЛОВАКИЯНИНГ ОЛОМОУЦ ШАҲРИДАГИ ЯНГИ «ЛУНА ПАРК» АТТРАКЦИОНИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ

Боғда «АВТОДРОМ», «ҚУНҒИРОҚЛИ ЙЎЛ», «УЧАДИГАН ТАРЕЛКАЛАР», «ЗАНЖИРЛИ АРҒИМЧОҚ», «ТАСОДИФЛАР ҒОРИ», «АВТОПИСТА», «ЛОХ-НЕС», «БОЛАЛАР ПОЕЗДИ», «ТОБОҒАН» аттракционлари ҳамда ютуқли аттракционлар ишлайди.

ИШ ВАҚТИ: соат 15.00 дан 22.00 гача; шанба кунлари соат 12.00 дан 22.00 гача; якшанба кунлари соат 10.00 дан 22.00 гача.

Дам олиш куни — душанба.

ЧЕХОСЛОВАКИЯНИНГ «ЛУНА ПАРК» АТТРАКЦИОНИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА

43-МАВСУМ ОЧИЛДИ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

10/IX — ТЎЙДАН ОЛДИН ТОМОША.
11/IX да — ТОШКЕНТНИНГ НОЗАНИН МАЛИКАСИ.
12/IX да — ИШОНМАСАНГ, ЎЛАМАН.
13/IX да — УР, ТУҚМОҚ (16.00), ХИЗМАТИНГИЗГА ТАЙЁРМИЗ (19.30).
14/IX да — ГУЛСАРА.
16/IX да — ЎЖАРЛАР.
17/IX да — ҲИЖРОН.

Спектакллар соат 19.30 да бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

12 СЕНТЯБРЬ СОАТ 18.30 ДА СССР биринчилиги учун олий лиганинг «ДИНАМО» (Москва) — «ПАХТАКОР» (Тошкент) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Ўзбекистон ССР Кинематография давлат комитети раҳбарлиги ва жамоат ташкилотлари бошқарма бошлиғи С. К. Камолиддиновга отаси

Камолиддин НОСИРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон телевидениеси коллективи пропаганда бош редакциясининг редактори Ж. Умаровга отаси

Отабек УМАРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-21, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-54-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50

Р. 03164. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. В. — 209. 3